חִיתּוֹכָא לוֹם אַ אַרִינְתּוֹ

בירתוני לה ch. same, 1) cut. Hull. 47b היהורי לה the incisions marking the lobes of the lung.—Pl. היהורים לה ds. למקום חיתוכה דאוני לה ed. (Rashi: מקום חיתוכה להורים) the place in the neck where the lungs begin to separate.—2) a portion cut off, segment (הַחָּיִיכָּה). Ib. 48b בח' הריאה (Rashi: בח' הריאה) a needle was found in a segment of the lungs.

ביירות, ירות הייתון ווייתון (הייתון) ווייתון signature. B. Bath. X, 8 מודר ה' שטרות ה' שטרות ה' שטרות ה' שטרות a. fr. — 2) הרכות ה' ה' ה' ה' ה' ה' ה' ב' מונה ה' ב' מונה אוה ה' ב' שנה ה'

תרתו (מְתְּיִן) marriage; wedding ceremony, only in pl. הרחונים, Num. R. s. 12 (ref. to Cant. III, 11) דיי ובי the law-giving on Sinai was a wedding (between God and Israel), as we read (Ex. XIX, 10) &c., v. יבורנים (corr. acc.).

ארקרקר ch. same. Targ. Y. Gen. XXXIV, 9. — Pl. דירהונין Targ. Y. Deut. VI, 7; XI, 19 היהוניכון (ed. Amst. sing.).

אָרְאַדּא, Y. Snh. IV, end, 22°, read: אָדְיִאָּד,

تندك ۲۰ ثأك

יִוּרְבָּא .v. אָדְוַבָּא.

אַבְאָבִית a. אַבְאָבִית. אַבְאָבִית. אַבְאָבִית.

חבר, ע. יבת.

לבות f. (b. h.; הַבְּהַן; cmp. החיי hook, fish-hook. Y. Pes. IV, 30^d top. M. Kat. 25^b יבי ול הוא בוחל בול וו הוא בוחל בול לו הי ול ול מל הוא if the fish-hook is thrown into the rapid river (to catch the fish), what can the waters in the pond do (if the great die, what can common humanity expect)?—Erub. 19° יבי לרי ה' ול they put a hook into the convict's mouth &c.; a. e.—Pl. הבין Tosef. B. Kam. VIII, 17. Sifré Num.s. 44 בובי ברום בובים בובים

חיפה׳ .v. חכרכא, דוכרך.

אבין הוספא ביין אין אין scratching. ביין יוספא אין scratching with a potsherd, eruption. Targ. Y. II Deut. XXVIII, 27, v. הְיפּוּבָא

תַכוּר, ע. תַוֹכוּר.

לה, Pa. הבה ch. same. Pesik. V'zoth, p. 196^a (ref. to Is. XXX, 18) כהדרן ציירא דמחכי like the hunter that waits for prey; Yalk. Deut. 950.

הַכִּם v. חַכִּים, v. חַכִּים,

דוברם m. ch.=h. הָבֶם, wise; sage, scholar. Targ. I Kings III, 12. Targ. Y. Lev. XIX, 32; a. fr.-Ab. Zar. $76^{\rm b}$ מאן π' למיעבר וכ' who but ${\rm R. \dots is}$ wise enough to do that?; Pes. 76a.—Tam. 32a אידן מתקרי ה' who is to be called a wise man?; a. fr.—Esp. Hakham, a scholar's title, inferior to Rabbi. B. Mets. 86a top 77 יחקרי וכי shall be called a Hakham, but not a Rabbi. Y. Taan. IV, 68a המנייתך דל that I have appointed thee a H. (intimating that he would never be a Rabbi); ם. פ. – Pl. הַפִּרמִידָ, הַוְפִּרמֵיד, דוִפִּרמֵיד. Targ. Deut. I, 13. Targ. Job XL, 30 (h. text הַבַּרִים, cmp. הַבֶּר); a. fr.--Nidd. 20b כמה ה' יהודאר how wise the Jews are. Sot. IX, 15 (49a) שרו ח׳ וכ׳ the Häkhamim began to be (in scholarship) like common school teachers. Succ. 38b; a. fr.—*Fem.* חַכִּרְמָא, חַכִּרְמָא. Targ. II Sam. XX, 16; a. e.— Pl. חַבִּימָתָא. Targ. Jer. IX, 16. Targ. Jud. V, 29 תַּבְּימָת (constr. pl.).

רְבְּיִבְּי m. (preced.) one pretending to be a scholar. Pes. 105b ed. (Ms. a. comment. אַבְּיבָּי

אָרְעְרְעְּרְּהָ f. ch.=h. הְּבְּהָה, wisdom. Targ. Ex. XXXV, 35; a. e.

אַקּרִם, ע. חַכּימָתָא וו. חַבּימְתָאַ

תַּכִינָה, ע. חַבְיכָא.

pr. n. m. Ḥākhinai. Keth. 62^b, a. fr. R. Ḥānania, son of Ḥ.—Y. M. Kat. III, 81^d top.

חכינאנות, v. יוֶבְרּ׳, v. יוֶבְרּי.

תְבְּיבְרָ, אָבְיבְרָ, f. (שֶבּן, cmp. מֶבֹן) ḥākhina, name of a large snake, prob. annulated snake. Y. Ber. V, 9° bot.

חכינה 462

(in Chald. dict.), י תְּדִי. Ib. VIII, $12^{\rm b}$; Gen. R. s. 82, end (Ḥull. $127^{\rm a}$ נדיסה. Y. Snh. X, $28^{\rm d}$ top יחים (not כריסה) like the venom of a b.; Ruth R. to III, 13. Y. Taan. IV, $69^{\rm a}$ top י כריכה עליר (read: כריכה) a snake wound around him; (Lam. R. to II, 2 עכנא בריכא בריכא

תכינת, Meg. 28° בחכינת, v. הכינה, v. הכינה.

יחברינותא, ע. יחברנותא

אוריבָנָג m. (v. הַבִּינָא wound, snake like; insidious. Targ. Prov. XVIII, 8 Var. ed. Lag. (ed. Lag. a. oth. הדבנא, oth. ed. ישרגישא; h. text ישרגישא).

הרנה f. ch. הַכִּינָה. Y. Sabb. VI, end, 8d.

תכיר, הביר, m. (חבינא הבר, men, הבינא bent, bowed down. Targ. Ps. XXXV, 14; XXXVIII, 7 (Ar. הביר, Ms. חַמָּבוֹ).

אַריר, אָריר, אַריר, א

בְּרַרְּאָ ch. = same. — Pl. הַּבִּרֵיֵר. B. Mets. 68^a , v. בַּרְשָׁאָה.

עריכא, דוכירא, דוכירא, ע. אָרָיבָא.

יבין I (v. Fl. to Levy Talm. Dict. II, 2042) 1) to restrain, fasten, hook.—Denom. בְּבָּה — 2) to grasp (one another), to wrestle; v. בְּבָה II.

בּבְּרוֹן (onomatop.) 1) to be rough; to rub, scratch. Naz. 59° קרון לחוף how about (removing the hair by) rubbing (Tosaf.: לחוף ולווחבן about rubbing or being rubbed)?—2) (cmp. בּבְּרוֹן הַם bout rubbing or being rubbed)?—2) (cmp. בּבְּרוֹן הַבְּרוֹן to hesitate. Ned. I, I הוא הובן בוה להחביר had some hesitation about deciding in favor of greater stringency (for the expression בינור oth. opin. in R. N. to Bab. ib. 7°: denom. of בּבְּר בּבּר for &c.).

Hithpa. הְחַוּלְבָּה, Nithpa. נְחַוּלֶבָּה to rub one's self against

מיר מירה a rough object; to be rubbed. B. Kam. IV, 6 מיר מירה ביר מיר מה מיתוקה וכ' an ox that scratched himself against a wall; Tosef. ib. IV, 6. B. Kam. 3° יבי וכי she (the animal) scratched herself against a wall for her gratification (without intention to do injury) &c.—Naz. 59°, v. supra; a. fr.

תכם

Pi. חיבה (v. חיבה II) to hawk; to deride. Gen. R. s. 67 (play on הכר Gen. XXVII, 36) בגרונו וכ', Gen. XXVII, 36) הכר החדיל מְתַבֶּּוּ בגרונו וכ', Gen. XXVII, 36 הכר וני וב', like one that hawks and spits; Tanh. Ki Thetsé 10; Pesik. Zakh., p. 27^b, v. הִיבְּחָה; [Ar. ed. Koh. s. v. מָדָר בּרַתַּף, Pilp.]—Стр. הַבָּחַה.

בוֹכָּן ch., Ithpa. אַחָרוּבָּא as preced. Hithpa. B. Kam. 44ª.

בֹּבְּכוּ (b. h.; v. תַּבְּם, 1) to be wise, to know. Nidd. 70 מה יעשה אדם וייְחְבָּם what must one do in order to be wise?—2) (denom. of תְּבָם להן) to meet for deliberation. Ib. להַכְּם להן when they resurrect, we shall meet to discuss their case.

Hithpa. הַחְחְהַבֶּם, Nithpa. יְהְחַבֶּם to become wise. Ber. 63^b, v. supra. B. Bath. 25^b המשר שמְּהְחַבֶּם מּחנשר because by becoming wise, he will get rich. Pesik. R. s. 33 beg. מאלדו became wise by his own speculation.

חַכָּם

463

Pa. חַבְּרֵם 1) to make wise, teach. Targ. Y. Deut. XXXIV, 10. Targ. Job XXXV, 11; a. e.—2) to outwit. Targ. O. Gen. XXVII, 36 (Rashi a. l. quotes פָבָר, v. Berl. Targ. O. II, p. 10).

Af. אַחְכֵּרם to teach, make wise. Targ Ez. III, 2; a. e.—B. Bath. 158^b אַרְרָא רַא״ר מַחִיכּרם the climate of Palestine makes wise.

DDT m. (b. h.; v. Fl. to Levy Talm. Dict. II, 2042) [retentive,] 1) one who knows. חַכַם הרדים He who knows the secrets (minds of men). Ber. 58a; Tosef. ib. VII (VI), 2; Num. R. s. 21, beg. -2) wise man, scholar; esp. Hakham, a scholar's title, less than Rabbi. Ab.IV, 1 איזהו ווי who is a wise man? Snh. 21a (ref. to II Sam. XIII, 3) איש הוא a man wise for wickedness (artful). Gitt. 67a 'השנה is a scholar and a scribe; הלכשירצה might be a scholar, if he wanted. Hor. 13b ' ロップ R. M. was the Hakham (counselor); a. v. fr.—Pl. הַבְּבֵּר, frequ. in the sense of a number of scholars, as opposed to a single authority. Hull. און הי בלשון הי Rabbi approving of R. Meir's opinion . . . ., recorded it in the Mishnah as the opinion of 'scholars'. Ber.I, 1; a.v. fr.-חבמי אומות העולם gentile scholars (philosophers), חבמי לשראל Jewish scholars. R. Hash. 12a. Pes. 94b; a. fr.— תלמיר וח'ש, (ביר הַבָּם (ביר וח'ש), cmp. חבר, abbr. ח"ח) title of a student, disciple, scholar. Ḥag. אנ"ם שסרח וכ' a scholar's learning is not to be despised, even if he has gone astray. Hull, 9a ת״ח צררך וכי in order to be recognised as a Talmid Hakham, one must have learned three things &c.; a.v.fr.—Pl. הַלְּמִּרְדֵּר הַקְּמָרִבּר Ber. 64^a מרבים מרבים 'Di scholars increase the peace of the world; a. v. fr.

ססח, Y. Erub. IX, end, $25^{\rm d}$ יחחי, read ססחחי, v. סמָהָ. אַבְּטָחָ, v. אַנְאָבָאָה.

אבר הי הינתן pr. n. m. Hakhmai. M. Kat. 9º bot. ר׳ רונתן Ms. M. (ed. עסמרי, read: ⟨עני); Y. Ter. XI, end, 48^b עכמאר.

קברי ל. 1) fem. of מלישית דיר Y. Shek. V, 48^d top אדר יה that is a wise court; Shh. 17^b יה שלישית משלישית מידי א Sanhedrin containing three orators is a wise one.—2) female physician, midwife. R. Hash. II, 5; Erub. 45^a הוא יה מידי מידי א midwife called for assisting at birth. Sabb. XVIII, 3 מולירן להו הי וכי and we must call for her a midwife from another place (on the Sabbath); a. fr.

בֿולָא

הרביניות f. (preced.) well-educated, smart. — Pl. B. Bath. 119^b.

אַרָבְיִתְאַ, ע. יְחָבִבְּיִתְאַ

וות, Y. Erub. VI, 23^d bot., read בּוֹלָ

רבה (cmp. יוֹבה) to contract, farm, esp. to give or to take in rent on a fixed annual rental payable in kind, contrad. to שַבֶּר אָרְס or בַּבָּל q. v.—B. Mets. IX, 2 בור בין שוכר לחובר Tosef. Dem. VI, 2 בין שוכר לחובר ti one takes in rent a field. Ib. ברן שוכר לחובר what is the difference between the sokher and the hokher?; a. fr.—V.

Hif. מַחְבָּרֵר to give in rent. Part. מַחְבָּרר landlord. B. Mets. 104a; a. e — Part. pass. בּוּחְבָּר הם, f. הַבּּחְבָּה B. Bath. 123b, sq. ים a cow rented out for half-profit (Rashi).

תַבְּרָה, v. בַּשְׁבֵּן. Y. Maas. Sh. V, 56^b bot. [read:] יב תַּבְרָדּן ר. תַּדְרָדָר, יב when you rent land, rent only from God-féaring men.

אַרְנְרָנּתְ f. (preced.) tenancy. B. Mets. 104° (Rashi: תַּכְרָנּוּה).

תַבְשָׁרָח, ע. חַבשׁרָה.

כגון החל מן נונייה bot כגון החל מן נונייה איס, read: כגון החל מן as, for instance, fish-raw.—Y. Ab. Zar. II, 40^d top לה , read: הַלֹלָה. על לה הירן הללה.

) perf. a. part. of bur.

וְתַבָּל I, v. וְתַבָּל.

און m. (אָלָה, cmp. יְחַלֵּה) weak, mild (wine). Targ. Y. Deut. VIII, 8, opp. אורים.

און מלא זוו vinegar, v. אָלָהוּ וווו מַלָּאּ

אלב ה. (גלל ב globular concretion.—Pl. הַלֵּל Bekh. אוֹן הי דירומורתא ש ball-like concretions found in the yaḥmur (fallow-deer), v. הַדְּמִבּרָא.

אֹרֶדְּל I m.=h. אוֹה I, sand. Targ. Gen. XXXII, 13; a. fr.—Pes. 113^a, v. אָבָּר Pl. אַהְּלָּהָע (fem.). Sabb. 110^a רוֹם between the sand-mounds.

XIII m = bir II. Targ. Job XXIX, 18.

אינון, אינון,

וְדֵלָּר to be sick, v. דְּלָּר to

אר (b. h.) pr. n. f. *Helah*, an Agadic surname of Miriam. Ex. B. s. 1, v.

יַדְלָּאִים, v. דְלַאִּים.

בֹּלֶת, אֶבֶלְהָ, יבְּלֶת, ch. same. Targ. Gen. XVIII, 8. Targ. Job X, 10; a.fr.—Y.Ter. VIII, 46° תַּלְבּוּלְ milked. Ḥull. 109°, v. בְּשִׁרָא i. Ib. 110°; a. e.

בּקְׁרָ (denom. of בּלְהָי) to milk; to yield milk. Ab. Zar. II, 6, v. בּלְהָי. Bekh. 20b בולבות וכי the majority of animals secrete no milk unless they have given birth; a. fr.

Nif. לֵּדְּחָלֵב to be milked. Sabb. אַרְּחָלֵב when the bag is tied on for milking purposes (to support the udders), opp. ליבש for drying up.

בוֹלֵב ch. same. Y. Ter. VIII, 46°, v. בּלְב

*בְּלֵב ch. m. (preced.) a viscous substance, glair. Hull. 120° הקריש ri ed. (v. Rashi); v. אַקָּד III.

קוֹבוֹן (עוֹבוֹן Ar.) m. (v. preced. wds.) glair, white of an egg. Ab. Zar. 40°; Hull. 64°, v. הַלְּבוֹן; a.fr.—Y. Ter. X, 47° bot. בלובן חלבין, read: ער cit. in Tosaf. to Hull. 64°).

N) II, constr. III ch. same. Targ. Y. Gen. XXXIX, 14; 20. Targ. Job VI, 6.

יולפגין, אי הולפיצין.

מלפּניתא v. הוֹלְבַּנַיָּא, pl. הוֹלְבָּנַיָּא, v. מוֹלְבָּנִיתא

תְּלֶבְּרָתְ f. (b.h.; cmp. הֵלֶּב , יְחָלֶב , v. תְּלֶבְּה, galbanum, a gum-resin used as an ingredient of frank-incense, smell-

ing like asafoetida. Ker. 6°. Ib. $^{\rm b}$; Yalk. Ex. 389 אר רכי ידי the smell of galb. is evil, and yet the Bible counts it among the spices (so are the wicked with the righteous combined in prayer).

רְבְּבֵנִיתְא) ch. same. Targ. O. Ex. XXX, 34; Targ. Y. הֶלְבָּנִיֶּא, pl. — Gitt. 69ª, v. הוּבְשָׁנִיתָא.

קרבצרן, 'רבצר' ה. (compound of בּרצָה a. תְּלֶבֶּם) bulb of ornithogalum. Shebi. VII, 2; expl. Y. ib. 37b bot. בְּבֵּב בִץ בְּרָב בִּץ קָבָּב נְיִן Tosef. ib. V, 6; Nidd. 62a תָּלְבִּברן (absorbing מוֹן; Sabb. 90a החל. Tosef. Kil. III, 12 הלבוצרן.

קבר (cmp. הלל) to undermine, cave, dig. Pes. 118b און (cmp. מחלל) שחול ביי בעיקרי וכ שחול ביי בעיקרי וכ Ms. M. (ed. as in Hull. 20b הדרה) which undermines the foundations &c. V. הוללה ה

קלרב ch. same; Part. pass. קלרד covered with earth, mouldering. Targ. Job XI, 17 Ms. (ed. דחלך, כחלך, corr. acc.).

תוֹל הי. m. (b. h.; preced.) mould; trnsf. earthly life. Midr. Till. to Ps. XVII, 14 אין ה׳ אלא ארץ וווע heled means earth (ref. to Ps. XLIX, 2). Tanh. Ki Thabo 2 (ref. to Ps. XVII, 14) הן מחים מה׳ they die away from this world, v. תַלּוּרָה.

אָרָ הַלְּרָ f. (קְּבָּהְ Hif.) passing the knife under cover. Hull. 9a; 27a; a. e.

חלדות, v. חלדואות.

אַרְקְּיֹלְיִה f. ch.=h. הְּלְּלְּהָה, rust. Targ. Y. Num. XXXI, 22 (v. Rashi a. l.).

ית חלדות m. pl. (preced. wds.) cave-dwellers. Gen. R. s. 37, transl. of חלור (Gen. X, 17); cmp. הורא.

חלר. ע. הולה.

קבות f. (b. h.; חלל וולל [rolled, rounded] cake.—Pl. או הולל עולה. Ukts. III, או חריע (Tosef. Mass. Sh. I, 13 המות

(collect. noun), a.e., v. הרדע. - Men. III, 6 שתר הל the two loaves (offered on the Feast of Weeks, Lev. XXIII, 17) .-B. Bath. V, 3; Ukts. III, 11 ה" הבש honey-combs; a. fr.-2) (with ref. to Num. XV, 20, sq.) Hallah, the priest's share of the dough. Sabb. II, 6, v. זָהִיר Hall. I, 1 חייברן בח׳ are subject to the law of Hallah.--Ib.II, 7 שעור החי the quantity to be set aside for the priest. Ib. 8 מעיסה שלא הורמה הַלַּחָה Ms. M. (v. Rabb. D. S. a. l. note) from a dough from which the priest's share has not yet been taken; a. fr. - Pl. as ab. Pesik. Shimu, p. 118a לותי two portions (one for being burnt, and one for the priest); Y. Erub. III, end, 21°; Cant. R. to I 6; a. e.— Trnsf. hallah, the sanctification of creation, man. Gen. R. s. 14, beg.; Yalk. Prov. 962, a. e. (ref. to Prov. XXIX, 4, that is Adam 'שהיה גמר חַלַּחוֹ וכ' who was the final sanctification of the world; Gen. R. s. 17, end.-Hallah, name of a treatise of the Mishnah, Tosefta a. Talm. Y., of the Order of Z'raïm.

יַחַלוֹגְלוֹג, v. הַוּלוֹגְלוֹג.

f. (קלַהַ) [covering of earth &c., mouldering from being in a cave,] 1) rust, mould. Kel. XIII, 5 העלתה 'n became rusty; Tosef. ib. B. Mets. III, 10; a.fr.—Trnsf. sin. Tanh. Ki Thabo 2 (ref. to הלד Ps. XVII, 14) [read:] יש בידן של מלאין חטאין יש בידן (v. Tanh. ed. Bub. ib. 4) they (the gentiles) say to one another, they (the Israelites) are full of rust, there are sins in their hands.-2) a skin disease arising from living in caves. Midr. Till. to Ps. XVII, 14 (v. supra) אלו שהעלה גופן ה' they are those (persecuted Jews) whose bodies became afflicted with sores, &c.; Y. Shebi. IX, 38d; Gen. R. s. 79.—Pl. תלהדות. Pesik. B'shall., p. 88b; Esth. R. to I, 9 תלהדות (some ed. חלדואות, corr. acc.).

קרון pr. n. pl. *Halvan (Holvân*) in Assyria (b. h. הלח, v. P. Sm. 1277, Neub. Géogr. p. 373). Kidd. 72^a; Yeb. 16^b Ms. M. (ed. הלהד, corr. acc.).

ולדן, אולדן, יחלדן (ידי) m. (דרי) knot or sling of the upper garment when lifted, (sinus). Targ. II Esth. I, 2 (3) התכרות הדלרות she lifted her garment. — Pes. 1132 חמרד if thou bringest dates home, with thy sinus (before ungirding) run to the brewery; [comment.: with the dates tied up in thy bag]. V. הוּלְנָא.

m.=תקלט Tosef. Neg.VIII, 6 ברמר הלוטו during his days of declared leprosy.

יחלם m., v. דולום.

T m. pl. h. a. ch. (בּלַכְּוֹנוֹ final action, decision. 'הַל finally, permanently, absolutely (b. h. אבירודים). Targ. Lev. XXV, 23; a. e.—Ex.R.s.3; Arakh. 15^b; Snh. 106^b.— Lev. R. s. 7, end, v. יְרִיבָה -V. תַּלְטָנִית - by final decision (from which there is no appeal). Gen. R. s. 42; Yalk. ib. 72; Koh. R. to V, 15 'ריך מה דאתא בחלו' וכ' Ar. (ed. בחלר) as man enters this world by final decision, so does he leave it it (cmp. Ab. IV, 22).—[Gen. R. s. 94, beg. חלוטין, v. קליטא III.] הִרב', ע. sub, יִרב', v. sub,

הַלוּלִים m. (חַלַל) hollowed; pipe, channel.—Pl. הַדְלוּלִים, הַלּבּרָן. Sifra K'dosh. Par. 1; Yalk. Lev. 604 the idols are called על שם שחם ה', אַלרלים because they are hollow.---Ber. 60^b 'ה 'ה Ms. F. a. oth. (ed. הַלְּלֶּדֶם) full of channels (bowels &c.).

ם לרם m. sane, v. הַלָּבָם I.

ם בוֹל (b. h.; v. מַלָּם II) dream. Ber. 55^a; a. fr.—Pl. בעל הח' lb.b; a.fr.—Ib. 10b בעל הח' the genius of dream. that portion of the chapter Haroëh, in B'rakhoth, treating of dreams: Ber. 55a to 57b; often quoted in Ar. a. oth.]

c. (b. h.; הללל) perforation, aperture, window. B. Bath. III, 6 המצרית וכ' the Egyptian window (a very small aperture in the wall) gives no privilege (v. אַדְּקָה), i. e. the neighbor may build against it, contrad. to הצוריה a Tyrian window. Gen. R. s. 31, expl. אחר (Gen. VI, 16); a. v. fr.-Pl. השלולה. Y. R. Hash. II, 58a; Ex. R. s. 15 יכי מס"ה ה' וכי 365 apertures did the Lord create in the sky; a. fr.

חלופא , חלוף, v. יחלוף.

m. (v. קבְק Hif.) strength, quickness. Ber. 16b תרים של ח' עצמות (missing in Mss., v. Rabb. D. S. a. l. note 5) a life of healthfull energy (v. Is. LVIII, 11).

אַצְקְּלְּחָ, הְּצִקְּלְּחָה I pr. n. pl. or district Hālutsa. Targ. Y. II Gen. XVI, 7; Ex. XV, 22 (h. text אוני). Targ. Y. Gen. XVI, 14 (h. text בַּרֵל).--Gen.R.s.45; Yalk. ib. 79 (expl. בדרך שור, Gen. XVI, 7) הדרך שור on the road of H.-V. מַנֶּרָא I.

יַלּלְץ אַ II f., v. בְּלַאָת,

רַקְלּרְק I m. (הָלָּק, v. הָלָק) plain, smooth garment, in gen. undershirt. Kel. XXVIII, 9, v. הוץ II.—M. Kat. 142, a.e. אלא ה' אחד he who has only one shirt. Ab. Zar. אַרְמֶּדֶה 'ה a plain white frock, v. אָרְמֶּדָה. Y. Taan. II,65d (ref. to I Sam. VII,6) לבש שמואל חלוקן וכ' Samuel put on the common shirt of all Israelites, i. e. included himself among the sinners; a.fr.—Trnsf. a) a shirt-shaped bandage. Sabb.XIX,2 (drawn over the circumcised membrum).--b) a row, layer. Y. Pes. I, 27b bot. מפשרטו הל אחדה he strips it of one shirt, i. e. removes one row all around the pile of bottles.—Pl. הַלּיִּקִים, הַלּיִּקִים, הַלּיִּקִים. M. Kat. 22b. Y. l. c. שנר חלקות (read: 'חלוק) two rows. Tosef. Kil. V, 6 הי two shirts of different materials (בּּלְאֵרָם). Lam. R. introd. (R. Abbahu 2); ib. to III, 13 והה׳ שלו עלרו (the camel) with his covers on; a. fr.

PIDII 1) divided, v. phy; 2) empty, smooth, v. תַּלָּק.

הילוק v. הולוק.

ולוקא, הולוקא, בתלוקא, בחלוקא, Targ. Y. Ex. XXII, 26 היתוריה ed. pr. (later ed. only 'חות).—Lam. R. introd. (R. Abbahu 5); ib. to III, 13 כה' דיהוראר וכ' as long as הליפה

קַלָּט 466

a Jewish Sabbath shirt (transmitted from father to son).—Sabb, 134° די רינוקא הי די 134° bandage, v. דולוד I.

לאכור (b. h. הַלְּקָה; הָלְּקָה) division, partition. B. Bath. 122a 'לא כוד' של עוד" לא לא לא לא לא לא לי די די די די לי לא the distribution of land in the future will not be like the one of the present. Ib. 126a 'רו פורם ח' להכור קודם הי the first-born is the legal owner of his share before the partition has taken place. Keth. 26a 'רורת ה' as an heir's share. Ib. 94b 'ה division among two claimants (where evidence is wanted) is preferable (to discretionary adjudication to one, v. נשורא); a. e.

ו הַרלָּא . hosts, v. הֵלְנָתָא I.

וולק, Pa. חַלֵּדוֹ, רבּין (cmp. מִלֹדְי to gird, to form a sinus; to lift the cloak. Targ. II Esth. I, 2 (3), v. מְחָלֵּד – Part. pass. מְחָלַדְּי חולוור 1b. VI, 11 מְחֵלֵּד his loins girt (his cloak lifted up, ready for labor).

אביוני Ch. same, 1) purple-fish; snail. Targ. Y. I Deut. XXXIII, 19 (v. Meg. 6a).—Pl. הולווני. Ab. Zar. 28b, v. הולווני.—2) beetle or locust. Targ. Y. Deut. XXVIII, 42 Ar. (ed. הולנונא, h. text בלצל.—3) an affection of the eye. Targ. Y. I Lev. XXI, 20 Ar. a. oth. (ed. הולנונה; Y. II הולנונה; y. והלוונה; y. והלוונה; y. והלוונה.

לחלה, לחלה m. (הלהל) penetration of a poisonous substance, poison. Tanh. Mishp. 18; ed. Bub. 12 (הדלי), corr. acc.) היה נכנס וכי היה the poison (of the flies) entered their bodies; Yalk. Ex. 359.

הלרולים f. (v. preced.) winding; pl. הלרולים intrigues. Lev. R. s. 20 (expl. להוללים, Ps. LXXV, 5)

רשות היל היות (some ed. רְילְּהוֹלְהוֹת) to those creating confusion, those whose hearts are full of evil intrigues; Tanḥ. Aḥaré 2 הלחלי; Yalk. Lev. 524 דְּהַלְּהְוֹת; Yalk.Ps. 811; [Lev. R. s. 17 (ref. to Ps. LXXIII, 3) במערבא אומרים אלו ... הוֹלַלָּוֹת וֹכי (read: הוֹלָלָוֹת וֹכי). v. הוֹלָלָוֹת וֹכּן.

membrane keeping the entrails in position. Hull. 50°.

להולים (b. h.; Pilp. of אולים (m) וולל (b. h.; Pilp. of אולים (m) וולל (the powder on a wound) penetrates and goes down (into the body). Gen.R.s. 98 ביים וולים לפונים (the body). Gen.R.s. 98 ביים וולים להוכן (the body). Gen.R.s. 98 ביים וולים וו

Hithpalp. הְחַחַלְּחֵל, Nithpalp. וֹ מְחַחַלְּחֵל 1) to permeate. Num. R. s. 9 החַחַלְּחָם, that they will permeate all her limbs.—2) to be shaken in a hollow space, to be thrown about. Mikv.IV, 3 'רורות מתוח' וכ' if pebbles rolled about in the spout.—3) to be permeated (with poison) to be affected, injured. Y.B. Kam. I, beg. 2^b רברות מתוח' and the whole of it is damaged (by the heat &c.).—4) (cmp. הְּחָבֶּה) to be weakened, be neutralized. Y. Ter. VIII, 46° top 'תַּבְּה מְחַה מְּחַה יִּרְה נִיִּרְה נִיִּרְה through salting it, the poison is neutralized.

Ithpalp. אָחְחַלְּחֵל (אִחְחַלְּחֵל 1) to be perforated, be open. Ber.l.c. Ms. F. v. supra.—Esp. to be permeated by poison, feel the effect of poison. Y. Ab. Zar. II, 41ª bot.; Y. Ter. VIII, 45° bot. עד הארוח' בער הארוח' he had scarcely drank of it when he became affected (collapsed). Y. Ab. Zar. II, 40^d top המחה המחה הוא he saw that the plaster was poisoned.—2) to tremble. Targ. Ps. XCVII, 4. Targ. Y. Ex. XXXII, 11 (h. text בייה); a. e.

Nif. בְּחְלֵם to become consistent through stirring. Y. Hall. l. c. צורכה כל צורכה sufficiently stirred to be a consistent paste-ball.

ليززر

בול ch. same, 1) to make a paste. Targ. II Sam. XIII, 6.—2) (cmp. next wds. a. מביר to cause contraction by scalding or by putting in vinegar. Part. pass. בְּלִינִם הוֹה חִי לִיה וֹכּוֹ (ed. במדוקר) it (the liver) was first scalded (so as to emit no blood in boiling).

Pa. בְּלֵכְי to cause contraction, to scald, put in vinegar. Ib. יבוה וכל ביה וכל Pes. 74b bot. יהל ביה וכל vinegar which one has used once for drawing the blood from meat and contracting the blood vessels, must not be used a second time.

Ithpa. שַּהְחַמּלָ, Ithpe. שַּהְחָלֵּט, אַרְחְחַלָּט 1) to be mixed up, to mingle. Targ. Prov. XX, 19; XXIV, 21 (h. text התערב) to be confused. Ib. XIV, 16 (h. text).—3) to be contracted, v. supra.

שליבון (b. h.; cmp. לְּבֶּין (to surround, tie up (corresp. to b. h. רביבון) (to make final. Part. pass. בּיֹבְּיוּת, לּ. רביבון permanently sold, irredeemable. Arakh. IX, 4 רבים היה הי ובים הגישות (Talm. ed. בו הרתור, read: הגיע. היה הי וכולים when the last day . . . had passed and it (the house) was not redeemed, it was his forever . . ., for we read הודים לביבון (Lev. XXV, 30); (Tosef. ib. V, 10 רביבו). Arakh. ולנים הי לרי ביבון לייבון היים היים לביבון היים היים לביבון לייבון לייבון

Hif. מְחֵלֵּרִים 1) to pass final judgment, to make valid; to adjudicate. Y. Dem. VII, beg. 26° בריך לחַחַלִּים וכ' he must make the consecrating conditions valid by speech. Y. Keth. X, 33^d bot. אר זה . להחלים מחליםים which of them the court chooses to declare valid, it may &c. Gen. R. s. 61 מלא תחלים להם וכ' lest thou surrender the country to them (through bad argument); Yalk. ib. 110 (insert להם). Y. Ab. Zar. I, 39^b top גסות ... הדא his haughtiness made Jerob. a confirmed sinner; a. e. -2) to declare a person a leper. Y. M. Kat. I. 80° bot. משמא ומוזלים declares him unclean and this a decided leper; ומַדְלָּרְטֵּרן and the Rabbis say, he must be examined as if it were a new case, but at all events they declare &c.—Part. pass. מַּנְחָלָטָה, f. מִינְחָלָטָה 1) irrevocable, confirmed. Yoma 86 השובת המותלטרן the repentance of the confirmed sinners.—2) the declared leper, opp. to מּלְּסְגֵּר. Meg. I, 7. Yeb. 103b. Tosef. Naz. VI. 1 'בּ ספס one declared a leper from doubt; Y. ib. VIII, end, 57^b; a. fr.

בלרטא (ch. same, 1) Part. pass. הַלְּלִיטָּא הָדְלִּיטָא irredeemably sold. Targ. Y. Gen. XLVII, 20.—2) to sentence a leper. Targ. Y. Deut. XXI, 5 לְבִידְלוֹיָל , v. Af.

Pa. דולרט sell irredeemably, to forfeit. Y.Pes.IV, 31^b bot. אין הולט דור דלא הוא that they might not forfeit their pledged children. Y. Shebi. VI, 36° bot. [read:] בגרן דלא that you might not surrender the govern-

ment to their (the Samaritans') hands. Y. Keth. IX, 33^b bot. אנן מְחַלְּטֵּרן וֹכ' we shall declare their property forfeited. Arakh. 31^b ולחלטרה הקדש let the sacred treasury be declared its permanent owner; a. e.

Af. בּחַלְּמֵא to sentence a leper. Targ. Y. Lev. XIII, 11.—Part. pass. בְּחַלְמֵא f. מָדְלֹמָא Db. 51.

Ithpe. אַרְּחַלֵּט to become irredeemable. Arakh. 32b מירושלים מי מִידְחַלֵּט are buildings in Jerusalem ever irredeemable?

לבמארא f. (preced.) final decision, adjudication.—Pl. B. Mets. 16^b י legal documents giving the claimant the title for the seized property.

קליטין, לחל f.= חול f. final action; לחל irredeemably. Y. Gitt. IV, end, 46^b (expl. אצטירות לעונה, Lev. XXV, 23) לדול'; Y. Dem. IV, 24^d bot.—Gen. R. s. 28, end, v. זְּרָבָּה; a. e.

יַדְלִימַר v. בּוֹלְיִםְרָנָא.

אַרְטַרָא f. lizzard, v. הַלְּטָרָא.

לאר, הארן, הארן (b. h.; cmp. און) to be lax, to be sick, faint away, grieve. Ex.R.s. 43 (expl. אותר, Ex. XXXII, 11 מברי, Moses was sick (grieved). Kidd. 71^b, a. e. אולה שורי שורי וכ' שלה Media is sick, v. שלה הארי שלה שלה שלה הארי שלה הארי האולה הארי לא הארים האולה הארי לא הארים האולה הארי לא הארים האולה הארי לא הארים האולה הארים האולה הארים האולה הארים האולה הארים האולה הארים האולה ה

Pi. הבַּה 1) to soften, sweeten; to soothe, assuage (by prayer, gifts &c.). Ex. R. I. c. יבול שהכנים וכי what does vayhal (Ex. l. c.) mean? He offered &c. (ref. to Ps. אבע, 13). Ib. מהו ויחל עשה את המר וכ' he made sweet what was bitter. Ib. מרירתן וכ' sweeten thou the bitterness (sin) of Israel &c.—Ib. מר שרחלה וכ' one to sweeten the bitterness &c. (by prayer). Yalk. Ex. 392 עד שחילהו להקב"ה בתפילתו (v. infra) Ab. explained vayhal, until he assuaged (the anger of) the Lord &c. Deut. R. s. 3 הרי בניך מרים חַלָּה אוחן thy children are bitter, sweeten them. Ib. הראד הוי חל אחר הראד הראד הרא א"ל הוי חל רחמים, read: היאך את המר מ"ל חור אומר המרים what shall I say? Said He, Say, sweeten &c.; Yalk. Ex. 392. Lam. R. to I, 2 לא דולינו פניך we did not assuage thee by repentance; Ex.R.s. 45 חלינו מלפני חקב"ה we prayed &c.; a. fr.

Hif. אברי אמר עד "1) to assuage, soften. Ber. 32^a אברי אמר עד ברשלה Ms. M. (v. D. S. a. l.) until he assuaged &c., v. supra. [Ib. 'ס רוב וב', read: לחקב'', על עלרחם וב', ישהחלה (עד משה שה (Ms. M. עד משה (שד משה (שד משה (שד שחלה) אין) Moses stood in prayer . . . until He wore Him out (by his persistency, v. Rashi a. l. a. Rabb. D. S. a. l. note 3). -3) (v. $\frac{1}{2}$ (v. $\frac{1}{2}$ $\frac{$

Hof. הוחלה to be made sick. Ber. l. c. עמר .... עד שהי to sick. Ber. l. c. עמר .... ער שהי ed. Sonc. a. oth. (v. supra) until He was worn out.

בלי, אין ch. same, 1) to be soft, sweet. Targ. Prov. XXVII, 7. Targ. Y. II Lev. II, 11 (h. text ביד); a. e.—

59°

2) to be sick, grieve. Yoma 22^b; B. Kam. 20^b ה לא הכם לא how little does he whom the Lord supports need to grieve or trouble himself!—3) to remit. Keth. 86^a top הרובלה v. במה אות הרובלה II ch.

Pa. מְחַלְּרָא 1) to sweeten.—Part. pass. f. מְחַלְּרָא Cant. R. to III, 4 בשנת מְחַלְּיִרת שׁרנותא during the sweetest sleep. Ab. Zar. 39° ממול שמנוניתא Ms. M. the fatty substance (absorbed in the knife) becomes sweet again (loses its bad taste); ed. שֵׁחְלֵּיְא לְרוֹח שׁר (read: משׁר) it (the strong taste of assa foetida) sweetens &c. [Ber. 6° בחללד, על הוון בלל, על הוון בלל הו

Ithpe. אְחֲחֵלֶּה) to become sweet. Targ.Y. II Ex. XV, 25.

תולים m. (preced.) sweet. Targ. Y. II Gen. XLIX, 21. Targ. Y. II Deut. XXIX, 17 (ed. Amst. בְּילִי, Y. I בְּילִית, א. הוֹלִילוּ בּילִית, א. הוֹלִילוּ בּילִית, א. הוֹלִית, בּילִית, בּילִית, הוַלִּית, בּילִית, בּיל, בּי

m. (חלד) אפרר פולדית פולדית m. (חלד) secretion, serum. Pes. 74b הַלְּבִיה מוֹנְי its serum is forbidden. [Ib. 115b אסרר, v. הלייה דחבלין, v. הוּלְנָא

קלי ע. דוליאָדא, ע. קולי

וולל, דולרו, (v. הְלֵּנוֹן) one afflicted with an eye-disease called הַבְּנוֹן. Targ. O. Lev. XXI, 20 (ed. Berl. הְלֵנוֹן, v. Berl. Masorah p. 72).

וְלֵלוֹן, Pa. of הַלֵּלוּן.

ולימא I f. part. of הַלִּים עוֹלִים I f. part. of הַלָּים

אם און דרים (v. בּלְים II) strings, necklace. Targ. Is. III, 20 (h. text לחשים). Targ. Hos. II, 15 הליבה וכ׳ (constr.) her pearl-strings (h. text הליבה).

בליטון (א. שלים ווו (תולים, אולים ב. c. ch. בא היאה וו or שליה (v. שליה וו. Y. Ned. VI, beg. 39°; Y. Naz. V, 55° top. Y. Ab. Zar. V, 44° bot. הליטון their (the Samaritans') halut.—Pl. (fem.) אַהְטִילְהָן; (masc.) הוליטון. Targ. II Sam. XIII, 6; 8.—Y. Hall. I, 57° הייטון א. sold in the market (mixed with oil), v. אַסְרְיטִין הולים של בעלר בחים האַסְרִיטִין. דער מסרה מליטון water-k. (for which Pes. 37° הליטון סר הליטון); Gen. R. s. 94, beg. הליטון (Ar. אַלְּיטִיר, dial. for יהול.

ות בות הידה I f.=ch. קליטא II. Y. Meg. I, 71° bot. היה דו if the writing was in the shape of half a necklace (of three or more strings, i. e. in decreasing lines).

לארור f. (שַלְּיְם II, v. הַּחְלֵּים) the priest's final decision on leprosy. Sifra Thazr. Par. 3, ch. IV לארור וכי (R. S. to Neg. VIII, 1 הַלִּים מוּריה וֹכי (mmediately after having originally declared it unclean on account of a sound spot in the sore (Lev. XIII, 10, sq.). [Ib. בורה החלט].

קרים, אָרְוֹעְרָאָ, m. (denom. of אָרָיָם, III) seller of pastry, confectioner. Y. B. Bath. II, beg., 13^b, v. אִרְסָבִירב. Y. Hall. II, 58° bot.; a.e.—Pl. חַלִּרְטֵּרְבָּא, Y. Shebi. VII, 37° top הליטריא.

ררה, Pes. 115b, v. הולרא II.

(v. קולל (v. קולל (v. קולל) to turn, bore, chisel. Targ. Is. X, 15.

אַרְיֹלְיּלְ ch. same. Targ. Y. Deut. XVI, 14.—Pl. הַוֹלִילָדְּן. Targ. Ps. CL, 4 (h. text בְּילִבּוֹיִם).

בּלֵיל c. (v. preced.) 1) hollow. Constr. הַלְּיל Targ. Ex.XXVII, 8 (h. text בְּבִוֹים).—2) rounded, going all around. B. Bath. 61°, v. בְּרַבְּהַ III.—Ab. Zar. 10°, v. בְּרַבְּהָ Pl. הָלִיבְּהָ הַ הַלְּרָבְּהָ Targ. II Chr. XXVI, 15.—Sabb. 57° המל היל הוא chains composed of chord rings (v. אַבְּרַבְּהַ בּוֹיִר אַרַרָּרָ בַּרַרָּאַ Tip. Targ. II Chr. XXVI, 15.—Sabb. 57° היכי היי

תלום m. ch. (cmp. קלפו s. v. קלפו I) sound, capable of restoration to the original strength or form. Ab. Zar. 69

ווֹבְים (dreaming, v. חֲבָּים II. חֲבָּים, Pa. of חֲבָּים וּ. חֲבָּים, v. הִּלְּיָבָה.

יִתְּבָּרוּ .v. דוְלְּרָךְ.

m. (קבֹקוֹ) sharp knife, slaughtering-knife.—Pl. בית החים the place in the Temple where the slaughtering knives were kept. Midd. IV, 7 (Talm. ed. בית החי וכי Ms. M. a. Ar. (ed. מן הוי וכי) inside of the knives' cell.

אבא דו ' pr. n. m. *Hălifa*. B. Bath. 123^a bot. אבא הי (Ms. M. ארבה, Var. אביר, אפלה, יסיל, v. Rabb. D. S. a. l. note).

קלרץ m. (יְלַבְּץ) knot, loop-knot.—Pl. חלרצרן. Tosef. Neg. V, 10 ישבפקעד, ed. Zuck. (Var. שבפקעד; some ed. incorr. שלרצו, the loops in a skein.

Tosef. Neg. VI, 10 הבי as regards taking out; untying, putting off. Tosef. Neg. VI, 10 הם as regards taking out the leprous stone (Lev. XIV, 40), v. בייים. Y. Ber. III, beg. 5d הבי מוניבית ביינים און. Y. Ber. III, beg. 5d הביים מוניבית ביינים און. Y. Ber. III, beg. 5d הביים מוניבית ביינים און. Y. Ber. III, beg. 5d הביים מוניבית ביינים לאווים ביינים ביינים

ch. same. Yeb. 102^a מעלירוא a fully legal *Hălitsah*. Ib. 106^b הוא a document testifying to the performance of the *Hălitsah*.

יוֹלִיקָת, pl. constr. הַלִּיקוּ, v. הַלִּיקוּ, ע. הַלִּיקוּ, ע. הַלִּיקוּ וו.

אָרוֹקוֹסתא, הוליקוסתא, B. Kam. 31° Ar., Ms. H., v. סְלִּיקוּסְהָא.

תליקופרי, חליקופרי m. (patron. of Σόλοι Κόπριοι) one from Soloe (Aligora), a sea-port town of Cyprus. Makhsh. I, 3 Abba José איש טבעון Ar. (ed. two words) of Soloe, a citizen of Tibon.

לרש to be weak, v. חלרש

עלרט, עוֹלְרְשׁ, m.=h. שֹׁהָחָ, weak, sick. Targ. Joel IV, 10 (ed. Lag. שֹׁהַחַ).—Fem. מִּלִּרְהָּהָ. Targ. Lam. I, 13 (Var. בְּלִּרִהְּיָהָ). Targ. I, Sam. IX, 21 אַשָּׂרָהַ.

הליטות f. (preced.) weakening, faintness. הי דעת humiliation, defeated pride. Num. R. s. 6 לא אעשה להם I will not make them feel humiliated.

אַרְעוֹלִילְעוֹ ch. same. Targ. Hos. VII, 9 (h. text מֵיבִּה, ed. Lag. מִיבָּה).

אַרשׁראָ, v. אַהְּיִּלְישׁרֹאָ.

קליתָא f. sweet, v. חָלִיתָּא.

קלר, Targ. Job XI, 17, v. חלד.

לבון (b. h.; v. Ges. H. Dict. 10 s. vv. או הללון ווו לי ליחום מדת הדרן למדת הרחמים של הדרן למדת הרחמים של הרחמים של Ms. M. (v. הללון וווי למדת הרחמים Ms. M. (v. הלון וווי (Moses) turned justice into mercy in their behalf; Yalk. Ex. 392 החלל (Hif.).—[Tanh. Yithro 1 החלל 1.—3) to surround; to place outside a circle, v. הרלוני, ווווי הול עודה הוללון החללון הח

Nif. אַרָּבְל (v. f. j. i) to be cut all around, be severed. Naz. 54° (ref. to Num. XIX, 18) בחלל זה אבר הכי מן החר (on something severed', that means a limb which has been cut off a living body, and on which there was not flesh enough to have made healing possible; במה זה אבר (on something dead', that means a limb severed from a corpse; ib. 53°b.

Nif. בוול to become הולדן הל cease to be sacred. Shebi. I, א מדור שיחולו שור until the fruits become available for private use; Y. ib. 33° top מדור עד שיפדו או עד שיפדו או עד שיפדו הולדן וכ׳ what does ad sheyehôllu mean? Until they are redeemed (in the fourth year), or until they become hullin of themselves (in the fifth year)?

א מחלם מחלם (מרחל מוחה במרה, corr. acc.). Dem. l. c. מרחל ושורחה מחלם and thus he redeems, and he may drink (R. S.); Tosef. ib. VIII, 7 מין שורחה מרד —Kidd. 77° (ref. to Lev. XXI, 15) המי השרחל he produces profanation (begets degraded priests), v. ליי ושורח שווי to turn, change. Yalk. Ex. 392, v. supra.

Pa. টুখান 1) to be removed from the priestly status, become a אולל. Kidd. 77a (ref. to Lev. XXI, 15 'he shall not degrade') לא יְהוּלֶל זה וכ' no degradation shall be caused - which can only refer to a person who had a status and now becomes degraded (i. e. his wife).—2) to be redeemed, to become secular again. Part. בחופל, f. מחוללת. Dem. V, 1, a. fr. ומח' על המעוח and it is redeemed by setting aside its value. Maas. Sh. II, 10 מה ... סלע ה על זו (not על זו, v. Rabb. D. S. a. l.) this Sela (which has been set apart as an equivalent for second tithes) shall be redeemed against the wine which the clean (sons of mine) may drink in Jerusalem, i. e. I buy with this Sela only that portion of the wine which the clean may drink. Ib. 'חרר מעות האלו מחוללים וכ' that money (dedicated for purchasing equivalents in Jerusalem) shall be redeemed against thy fruits; a. v. fr.-3) to be loosely joined, to be a movable link. Sabb. 52b במְחוּלֵלְרֹן referring to movable links, (v. אילוד I). Y. Pes. I, 27c top אפרצות when the vessels can be rolled about, opp. אפרצות close together (v. וְדִלְּחֵל.).

Hithpa. הְחְחַפֵּל , Nithpa. (כְּחַחַפֵּל 1) [to be perforated,] (of bowels) to be loose. Esth. R. to I, 8 שִירוְחַבֶּלוּ מִעִּיוּ 2) to be profaned, desecrated, degraded. Ab. I, 11. Macc. 2a, v. supra. Yeb. 79a ואל ירְחַבֵּל וכֹי rather than that the name of the Lord be profaned in public; a. fr.

בול בל Ch. same, 1) to perforate, v. הְּלֵכִיל — 2) to degrade, profane. Part. pass. הְלִּכְלָּא , דְּלִכְּלָּא Targ. O. Lev. XXI, 14.—3) (denom. of אָלָהוֹ) to be profaned. Targ. Ez. XXII, 26 הַלְּבָּא .

Pa. בְּלֵילָה 1) to desecrate, profane, degrade. Targ. Prov. XXX, 9; a. e.—Part. pass. בְּלֵילָה, f. אַלְּרָהָ, אַלָּרָהָ, Targ. O. Lev. XXI, 7 (ed. Berl. אַלְּרָהָ, Regia בְּלָּלָהָ, Py. Kil. IX, $32^{\rm b}$ top, a. e. בּלִּלְלְּרֶנְּן רֹכ' did we perhaps desecrate the Sabbath?—Ber. $6^{\rm a}$ בְּלֵּלְלֶּלֶן Ms. (ed. ברלט אַפּררא לא מְּדִלְּלֶּרְנֶן בּלֹר Bers. $6^{\rm a}$ בעט אפררא לא מְּדִלְּלֶּרְנֶן בּלָּלָן אַלָּרָרָן בּלָּלָם אַנּרָץ אַרָּרָץ בּלָּלָם אָרָן שׁבּרא אַלּא מְּדֵלֶּלְלֵּרְנֶן בּלָּלָם בּלָּלָם אַנְּיִלָּלְלָּרָן שׁבּלָּלָם שׁבּרא שׁפּררא care not redeem coins with goods.

Af. אָחֵיל ,אַחֵיל same, to desecrate. Targ. O. Lev.

XIX, 8. Targ. Am. II, 7 לאָדְוּלָא (ed. Lag. לאָדָוּלָא); a. fr.—Part. pass. f. בְּיִוּלָא, v. supra.

Ittaf. אָהְחֵל (אָהְחֵל to be profaned. Targ. Ez. XXXVI, 23 (not אַהְחֵל). Ib. VII, 24; a. fr.—Snh. בירו וקירמא if she degraded herself now; מירו׳ וקירמא she was degraded before this.

[to turn in a hollow space,] to wash, rinse. Targ. II Chr. IV, 6. Targ. Lev. I, 9; a. fr.—Hull. 113^a איים when they washed the meat in the slaughter house.

Afיל אַחְלֵּדְל same. Targ. Ruth III, 3.— Ḥull. 95 $^{\rm b}$ top יכ' (or מַחוור (artica) Ar. (ed. מחוור) he was washing an animal's head in the river, v. חַוָּר.

בלל I m. (b. h.; ללל) cut all around, beheaded, in gen. slain. Sot. 45b (ref. to Deut. XXI, 1) מי ולא חנוק (slain but not strangled, ולא מפרפר וכ' slain but not rolling in dying agony. Ib. IX, 4 ממקום שנעשה ח' מצוארו from the place where he has been cut, that means, (the measurement starts) from his throat, v. און הולל III. Y. Naz. VII, הל שהוא הו' (ref. to Num. XIX, 18) בה' כל שהוא ה' behalal means whoever is slain, בה' זה אבר וכ' behalal means a severed limb ..... without sufficient flesh, v. לאד, Nif.—Hull.3a, a. e. (ref. to Num. XIX, 16) 'הור הוא כח' a sword (with which a person has been killed) has the same levitical status as a slain body. Koh. R. to VIII, 10; Yalk. Ps. 808, a. e. (play on מת וח" Job XV, 20) מת וח" (the wicked man even in his life-time) is dead and beheaded; Tanh. Yithro מת ווולל (corr.acc.); ib. ed. Bub.; a. fr.—Pl. חַלְלֵּרִם. Sot. 45a; a. e.

לְּבְּׁלְּנִת (b. h.; בְּבְּׁרָת [put outside,] halal, one unfit for priesthood on account of his father's illegitimate connection (Lev. XXI, 7; 14, sq.). Kidd. IV, 6. Snh. 51°, a. fr.—Pl. הַלְּבָּׁרִן, הְלַבְּּרִן, וּלְבָּרִן the female issue of a priest's illegitimate connection, or a priest's wife illegitimately married to him. Ib. 'ה מְבָּרֵר, v. בִּיבְּרָר, y. בִּיבְּרָר, y. בִּיבְּרָר, y. בִּיבְּרָר, y. בִּיבְּרָר, y. בִּיבְּרָר, y. בִּיבָּר, y. בִּיבָר, y. בִּיבָּר, y. בִּיבָּר, y. בִּיבָר, y. בִּיבָר, y. בִּיבָר, y. בִּיבָר, y. בִיבָּר, y. בִּיבָר, y. בִּיבָר, y. בִיבָּר, y. בִיבָּר, y. בִּיבָר, y. בִיבָּר, y. בִּיבָר, y. בִיבָּר, y. בִּיבָר, y. בִּיבָר, y. בִּיבְּר, y. בִיבְּר, y. בִיבְּרָר, y. בִיבְּרָר, y. בִיבְּרָר, y. בִּיבְּרָר, y. בִּיבְּרָר, y. בִיבְּרָר, y. בִיבְּרָר, y. בִיבְּרָר, y. בִּיבְּרָר, y. בִּיבְּרָר, y. בִּיבְּרָר, y. בִיבְּרָר, y. בִּיבְּרָר, y. בִיבְּרָר, y. בִיבְּרָר, y. בִיבְּרָר, y. בְּיבְּרָר, y. בִּיבְּרָר, y. בִיבְּרָר, y. בִיבְּרָר, y. בִיבְרָר, y. בִּיבְּרָר, y. בְּיבְּרָר, y. בִיבְּרָר, y. בִיבְּרָר, y. בִּיבְּרָר, y. בִיבְּרָר, y. בִיבְּרָר, y. בִּיבְּרָר, y. בִיבְּרָר, y. בּיבְּרָר, y. בִּיבְּרָר, y. בִּיבְּרָר, y. בִיבְּרָר, y. בּיבְּרָר, y. בִיבְּרָר, y. בִיבְּרָר, y. בִיבְּרָר, y. בִיבְּרָר, y. בִּיבְּרָר, y. בִיבְּרָר, y. בִּיבְּרָר, y. בִיבְּרָר, y. בִּיבְּרָר, y. בִיבְּרָר, y. בִּיבְרָר, y. בִּיבְרָר, y. בִּיבְּרָר, y. בִּיבְּרָר, y. בִּיבְרָר, y. בְּיבְרָר, y. בְּיבְּרָר, y. בִיבְרָר, y. בִיבְרָר, y. בִיבְרָר, y. בִיבְרָר, y. בִיבְרָר, y. בִיבְרָר, y. בְּיבְרָר, y. בִיבְרָר, y. בְּיבְרָר, y. בִיבְרָר, y. בִּיבְרָר, y. בִיבְרָר, y. בְּיבְרָר, y. בְיבְרָר, y. בְיבְרָר, y. בְיבְרָר, y. בְיבְרָר, y. בְיבְרָר, y. בְיבְרָר, y. בְּיבְרָר, y. בְיבְרָר, y. בְיבְרָר, y. בְיבְרָר, y. בְּיבְרָר, y. בְּיבְרָר, y. בְּיבְרָר, y. בְּיבְרָר, y. בְיבְרָר, y. בְיבְרָר, y. בְּיבְרָר, y. בְיבְרָר, y. בְּיבְרָר, y. בְיבְרָר, y. בְי

בולל, הולל, ch. same, 1) space, cavern, hole. Targ. Y. Lev. XXIII, 42.—Y. Kil. IX, 32° bot.; Y.Keth. XII, 35° יהבון בח' put them into a cavern. Ab. Zar. 28° neck-hole of a garment. Y. ib. II, 40° top מחל ביר עינא כחללה (נחל לה top) considers the eye like an

471 קלַה

inner organ (for treatment on the Sabbath, v. preced.).—
2) pl. קבלה, in קבלה the underground treasures of the world. Snh. 97°; B. Mets. 49° (אלאה, corr. acc., v. Rabb. D. S. a. l. note 6).—3) secrets. Sabb. 77° if they asked him בל הי עלמא about all the secret processes of nature.

ולים f., v. אָהָ וו, a preced. w.

בּבְּרָבְּה I (b. h.; cmp. בּבֹר (to be soft, moist, viscous,] to have good humors, to be well. Part. pass. בְּלְלְּבָּה הַבְּה מִינְּה בָּבְּה נִשְׁרִבְּה וּ הַעְּלִּבְּה וּ (עשׁרִם נוֹעְבָּר נוֹיִל וּ נוֹיִל נוֹיִים נוֹיִים נוֹיִים נוֹיִים נוֹיִים נוֹיִים וּ וֹיִלְבְּיִם נוֹיִים נוֹיים נוֹיים נוֹיִים נוֹיים נוֹים נוֹיים נוֹיים נוֹים נוֹיים נוֹיים נוֹיים נוֹיים נוֹיים נוֹים נוֹים נוֹיים נוֹיים נוֹיים נוֹים נוֹ

בולים ch. same, v. חלם.

Pa. זמנין דה' שפווחיה to join closely. Kidd. 25^a זמנין דה' שפווחיה Ar. (ed. שפחיה) sometimes a man closes his lips firmly.

עלים II (b. h.; v. preced. wds.) [to gather humors, to sleep well (cmp. שְׁבִּיֹם,—Denom. בּוֹשְׁהַן (cmp. צִּיטֹּמִיס, somnium) dream; from which בְּיַבָּין to dream. Ber. 55^b הַיבְּיִם בּוֹשׁר וֹ had a dream. Ib. דלום בּיִבּין לו חבררו had a dream. Ib. דלום בּיבּין לו חבררו המשברו אולה his neighbor had about him. Tosef. Sabb. VI (VII), דו מולבורו דערות הולם הלובורו that you may have dreams; a. fr.

בים, חלים, חלים, ch. same. Targ. Gen. XXXVII, 5. Ib. XLI, 1; a. fr.

Af. אַרְלָּמָ to consult an interpreter of dreams or a dreamer. Targ. Jer. XXIX, 8, v. בְּלָמָא.

הַלבׁם, v. הַלבֹם.

תולים, אות ה.ch.=h. הולה. Targ. Gen. XXXVII, 6; a. fr.—Ber. ההלמיף my dream. Ib. הקלמיף in our dream; a. fr.—Pl. הולמיא, הולמיא, הולמיא. Targ. Joel III, 1; a. fr.—
[Targ. Job VI, 6 מרר הלמרא, ed. Wil. אררא.]

אבן ה. (preced., v.P. Sm. 1284) dreamer, or interpreter of dreams.—Pl. חַלְבֵּיך, constr. הַלְבֵּי חַלְבֵּי הַלְבִּי הַלְבִּי הַלְבִּי הַלְבִּי חַלְבִּי חַלְבִּי הַלְבִּי עָלְבִיכוֹן וכּ' XXIX, 8 (חַיִּלְי , חֲלִי מוֹן וכּ' (not 'חָבִילְי , חַבְּלִי) your dreamers (or interpreters) whom you consult.

אבליה (האביה I) f. (האה I) a sort of cement used for making vessels. Kel. XI, 4 (Ar. a. ed. Dehrenb. האביה); Tosef. ib. B. Mets. I, 4, sq.

הבלים II f. (v. preced.) joint, seam in leather; emp. בּילִים. Sabb. 91b bot. הילים the place where the bag is joined (which the thief might rip to take possession of its contents).

קברות, הולמית f. (הַלְּהָן I) name of several mucilaginous plants (v. P.Sm. 1284 s. v. הלמרה), prob. mallows. Y. Kil. V, end, 30°a; Y. Ber. VI, 10°b bot. און הליבוה (read: 'קורל'); Tosef. Kil. III, 12 הילמיה ed. Zuck. (Var. הולמיה).

אור (יב'ל) m. (v. preced.) yolk, yellow of an egg. Ab. Zar. 40^a; Hull. 64^a (corr. as in Ab. Zar. l. c.). Y.

Ter. X, $47^{\rm b}$ bot. בלובן הלמין (read: ע. Tosaf. to Hull. $64^{\rm b}$, s. v. איז); v. הלמון [Ar. reads].

אבוֹעבוֹי ch. same. Targ. Job VI, 6 ed. Wil. (v. הַלְּמֵא).

laginous juice of mallows, used for the preservation of gourd seed. Kil. I, 8 (Y. ed. a. Ar. 77 ...., Mish. a. Babli ed. 77 ....).

הַלְמִין, ע. חלמין.

תַּלָּמִית , v. חַלָּמִית; הָלָּמִית, v. חַלְּמִית.

יִתְלְּוֹרָנָאַ, v. דולנונאַ,...

Pa. קובלה same. Yalk. Gen. 148 כי מְדְּלָפּלּ who will replace him? (v. וולישרן.). Dem. III, 5, v. supra; a. e.

Cant. II, 11. Targ. Job IX, 11. Ib. 26; a. e.

Pa. קיבור 1) to pass repeatedly, promenade. Kidd. 12^b אברא וכי שול went up and down in front of the house of his father-in-law (to attract the attention of his mother-in-law).—2) to exchange. Targ. O. Lev. XXVII, 10; a. e.—Hull. 6^b אברא הואלפל מבערא (substituting something of her own). Meg. 7^b הואלפל וכי (v. Rabb. D. S. a. l. note 8; some ed. הואל בירור (v. Rabb. D. S. a. l. note 8; some ed. הואל בירור (purim).—Part. pass. f. אברול בירור (purim).—Part. pass. f. אברול (purim).—Part. purim). v. preced. Hif.

Af. אַחַלּיף same. Targ. O. l. c.; a. e.

Ithpa. אָרְחַלּהָר, אָרְחַלּה, Ithpe. אָרְחַלּה to be exchanged; to change; to disappear. Targ. Ps. XC, 5; a. fr.—Gen. R. s. 78, beg. מְּרְחַלּפִּרְי change their names. Hull. I. c. בול Rashi (ed. לַחַלּוּפֵר לֹא רֹב' Rashi (ed. לַחַלּוּפֵר לֹא רַב') and do we not apprehend an exchange?—Meg. l. c., v. supra.—B. Mets. 59^b, v. חסר II.

קלְפִּים T m. (preced. wds.) וווי אויסל. אויסל. ביל הייסל הייסל

אווי איז II m. (preced. wds.) reversion. Y. Sabb. VII, 9° is not perhaps the reverse the case?

קר pr. n. pl. (b. h.) *Helef*, a place in Naftali. Y. Meg. I, 70° bot. (ref. to Josh. XIX, 33) יה me-Helef is (the present) H. Y. Erub. II, 20^a top יה בהורי ח' R. Jerem. taught at H. &c.

אַרְבְּיִבְּי pr. n. m. Hălafta, R. H., a Tannai, father of R. José. Ab. III, 6. Taan. II, 5. B. Kam. הולים או אבא my father H.; Tosef. B. Bath. II, 10 (read: יוֹלָר אָא); a. fr.—V. אָבָאָ

surround, fortify; to gird, arm. Yalk.Gen. 133 (fr. Midr. Vayis (u) דַלְצֵּוּ עצמם they armed themselves, v. Pi.a. Hif.— 2) to untie, loosen, tear out; to strip, lay bare. M. Kat. 221, חוב'ץ one bares the shoulder (in mourning). Ib. IV, 7 (24 $^{
m b}$) הוֹלְצִין B. Mets. הוֹ מנעליו and took his shoes off. Y.M. Kat. III, 82b הוֹלְצֵּן he takes them (the T'fillin) off; Ber. 23a; Y.ib. II,4c.—Pes. 4a; M.Kat. 20b חַלוֹץ לר מנעלר take my shoes off. Hull. 90b הולצו לחפות he takes the sinew out and puts it on the pile &c. Tosef. Neg. VI, 10 שהוא הובץ when he has to tear out (a leprous stone), v. נַחַץ.—Y. Ab. Zar. II, end, 42a; Tosef. ib. IV (V), 8 in order to loosen the stones (of the olives); a. fr.—Part. pass. חלוצים, f. חלוצים, pl. חלוצים, f. וזרועותרה א. Sot. I, beg. $16^{ar{b}}$ וזרועותרה her arms bared.— Sabb. 137a, a. e. מרת the fever left him.—Esp. to perform the ceremony of taking off the Yabam's shoe (v. רְבֶּם); ביבמה to arrange the Ḥǎlitsah, to act as judge; -5 'm to have the shoe taken off for refusing the leviratical marriage; ¬n to take the shoe off. Yeb. 102ª לום ראית שה' וכ' did you ever see him act as a judge at a Hălitsah? Ib. IV, ו ליבמתו וכ' if one gave hălitsah to his sister-in-law, and it was found out afterwards &c. Ib. III, ולא מחיבמות they must be released by hal., but must not be married by the yabam. Ib. XII, ו הלצה במנעל if she performed the ceremony with a leather shoe. Ib. 102a הוֹלְצִין במועל you may have the ceremony performed with &c. $lb.^b$ שמא חַלְצַה סנדל perhaps she has performed the ceremony of hal. on one of the brothers. Ib. החולצה מן וכי if one performed the ceremony on an adult ... Ib. (ref. to Hos. V, 6) is it written, He had his shoe מי כתיב ח' לחם ח' מחם וכ' taken off by them (the Lord being the rejecting party)? It is written, He took their shoe off &c., v. next w.; a. v. fr.—קלוצה a woman released from leviratical marriage by halitsah. Ib. VII, 1. Ib. IV, 12 הוליצהו his rejected sister-in-law; a. fr.

Nif. נְיִבְּלִץ to be peeled off. Y. Sabb. XX, 17° bot. ועורר and his skin will peel itself off.

Hif. הְחֵלְּרִץ 1) to loosen, untie; 2) to gird, arm; 3) to deliver; 4) to smoothen, give ease of mind. Lev. R. s. 34 (ref. to יהולרץ, Is. l. c.) רוריך (Ar. שמרם (which means) He shall loosen as in Deut. l. c., gird as ib. III, 18, deliver as in Ps. CXL, 2,

and give ease as in the Sabbath prayer after meal רצה be pleased to give us ease of mind. V. הולרץ.

יצא (b. h.; אָבְירָ 1) loins. Hag. 14b אבין is thy offspring; a. e.

רַבְּלָם (b. h.) 1) to be smooth, to be viscous. V. בְּלָּהָ 2) (denom. of הַלֶּכְן to assign, allot. — הי כבוד to honor, pay regards. Ber. 19b, a. e. כל מקום . . אין הוֹלְקִין וכ׳ wherever the desecration of the name of the Lord is threatened, no regards must be paid to a teacher. Zeb. 102a; a. fr.—3) (denom. of בולק) to divide (by lot); to part; to take a share. Peah III, האחרן שחלקה brothers who divided an estate. B. Mets. I, 1, a. fr. לוקר they shall divide the object (equally). Zeb. XII, ז אינן חוֹלְקרן וכ' take no share &c. Hull. 65° אם הולק את רגליו וכי if the birds parts its toes (on the rope) so that there be two on each side &c. Y. Sabb. VII, 96 bot. דבר ... ארנה חולק if a prohibition (included in a law) is specified again for a purpose, it does not intimate a division (that each single act of the class must be atoned for singly, v. הַבְעַרָה). Tosef. Dem. VI, ז חוֹלְכֵןן he divides the fruits with the landlord. [Ib. 2 החולק, read: א. Ib. VI, beg. 25a if the property is farmed from an Israelite. he divides the produces (before separating T'rumah); a. v.fr.-4) (with כל to differ with, object, oppose. Y. Sabb. XV, beg. 15a מה חולקרן על וכ' how is it? do they differ with &c.?—Ber. 27^b 'החולק על ישיבתו וכ׳ וכ׳ Snh. 110^a על רבו (Ar. הנחלק, Nif.) he who opposes (the school of) his teacher. Ber. l. c. הוֹלֶק בדבר זה is there any one here differing from this opinion?; a. v. fr.—Part. pass. הולוקרם, pl. הולוקרן, הולוקרם divided, interrupted; disputed; of different opinion. Mikv. VIII, 2 מרם 'ה interrupted flow of urin.—B. Bath. 176a היה ר' וכ' R. . . differed &c. Ib. IX, 10 (158^b) בל החלוקרן ואחה בא עלינו וכ׳ . . . we grieve over the divided opinions, and you come to assert a division for us on things on which they (the schools of Shammai and Hillel) agree?; (Y. Shek. III, beg. 47b לַחַלּוֹק). Y. Keth. I, end, 26a על אברו differs with his father; a. fr.—Tosef. Yoma V (IV), 6, a. e. ארבעה חלוקר כפרה there are four persons under different categories as to atonement. Arakh. אוליקה בקרבנותיה which differs (from other days) as regards sacrifices. Ib. הלוקרן וכל the numbers of sacrifices are different each day.

Nif. רְבְּיִבְּיִם 1) to be divided, distributed. Midr. Till. to Ps. XXVII (ref. to אַחלק Ex. XV, 9) בְּיִדְלָם I shall be divided (plundered). — 2) to differ. Hag. 16^b בְּיִבְּלְם בּיִּדְלְם בִּיִּלְם בִּיִּבְּיִלְם בִּיִּבְּיִם בּיִּבְּיִלְם בִּיִּבְּיִם וּמִיבְּים בּיִּבְּים בּיִּבְּים בּיִּבְּים בּיִּבְּים בּיִבְּים בּיִּבְּים בּיִבְּים בּיבְים בּיבִּים בּיבְים בּיבְים בּיבְים בּיבְים בּיבְים בּיבְים בּיבּים בּיבְים בּיבְים בּיבְים בּיבְים בּיבְים בּיבְים בּיבְים בּיבוּ בּיבְים בּיבוּם בּיבו

Hif. הַחֵלֵּיק ו) to smoothen, make even, level; to improve the appearance. Maasr. I, 8 משרחליקנו from the moment that he smoothens the cake of figs (by rubbing it with figs or grapes). Ib. המַחַלִּיק בענבים if one uses grapes for smoothening.—Shebi. IV, 4 במהלרק when one levels a field (by taking out plants); expl. ib. המח׳ ג׳ זה בצר זה levelling means taking out (at least) three plants next to each other, contrad, to המרל, taking out one or two plants.—Peah III, 3, v. אָדֶי ; a. e.—Trnsf. to close a twne softly (piano). Arakh. Π , 3 (10a) ולא היה מחלים יפה מחליק יפה (Talm. ed. הַחֶלֶּלֶת הרה מְחַלֶּלָת (Talm. ed. במוליק יפה וביק וכ' ...) none but a flute solo was used for closing a tune, because it makes a pleasant finale.-3) to glide, slip. Erub. X, או בשביל שלא יחליקו that the priests might not slip. B. Mets. VI, אם החליקה if the animal injured herself by slipping.—4) to be smooth. Yeb. 80b his flesh is smooth.

Hof. הוּחַלֵּק ז ו to be injured by slipping. B. Kam. 47^b הרוּלְקרוּ בהן the animal was injured by tripping over the fruits.—2) to be smoothed. Part. מּוּחַלֶּקרוּ, pl. בּוּחַלֶּקרוּ, pl. מּוּחַלֶּקרוּ, pl. מּוּחַלֶּקרוּ ה. B. Mets. 103^b מְּרֵח המֹי smoothed (peeled) poles.—[3) to be divided up, v. infra.]

אורק (מולקיק) m. (preced.) 1) smooth, blank (paper); empty. Y.Sabb.VIII, 11^b אם יש בו הי הי הי if there is blank space on it enough for &c. Snh. 17^a ושנים הניהו הי to go out twithout having effected anything. Sifré Num. 131 הלום

ed.; Yalk. Lev. 631 (Yalk. Ex. 178 ררים); Yalk. Hos. 517 רים החלום.—Gen. R. s. 11 מרוציאך היא אר אפשר I cannot dismiss you without an answer; a. e.—Fem. הלְּבָּה Kel. XXIV, 7 הו and a plain board (without a receptacle). Midd. II, 5; Succ. 51 הרוח בראשונה היה להרוח להיה להרוח שמינה להרוח להיה שמינה להיה להרוח בראשונה (without a guarded balcony), v. בצוצרה בראשונה Tosef. Ohol. XV, 1:—*2) division. Kerith. 7°, a. fr. היה אין עובר אין וויים בראשונה בראש

בוכֶּל

אָרָן or אָרָן, a fictitious name, v. אָרָין, יוייפָּלן.

רְבְּלֶק m. ch. (b. h. הַבְּלֶּה, v. בְּלֶּהָ) lot, field. Targ. Y. II Gen. XLIX, 21 (Var. בְּלֶבֶה)—Pl. constr. בְּלֶבָה. Targ. I Chr. VIII, 8 Var. (ed. הַקְלָּהָ).

קרי, הולק, לי, הולק, f. (preced.) 1) same, lot, field. Targ. Prov. XXIII, 10.—Pl. אַרְלְּחָהוֹן. Targ. Mic. II, 4 הַלְּמְהוֹן (Var. הָשְׁרָתְּהוֹן, ed. Lag. הָלְמָהוֹוֹן, h. text ישׁרִישׁי, ב-2) share, portion, helka, a market term for a certain portion of meat; cmp. אַרְּיָא. Bets. 29°a.

יונקלא, v. דְלָלָא.

תּלְקרָא m. (cmp. הָלְקרָא [shirt,] husk.—Pl. הִלְּקרָא . M. Kat. אוֹל הוֹלְקרִיהוּ (Rashi רשקל its husks are taken off; (Ms. M. הַיִּבְּרָיהוּ הַשְּׁרָי he made its parts even, divided the grain into two); או הַילְקא אוֹל אַר.

יַסְלִּיקוּסְהָא .v. חלקוסהא.

Tip 7 (b. h.) pr. n. m. Hilkiya, Hilkiah, 1) the high priest in the reign of Josiah. Meg 14^b; Yalk. Josh. 9; a. e.—2) father of Jeremiah the prophet. Num. R. s. 8, end. Snh. 95^a, a. fr.—3) name of several Amoraim. Y. B. Bath. III, 14^a; Bab. ib. 39^b.—Y. Shek. I, 46^b; a. e. (v. Fr. M'bo p. 85^a).—Kidd. 33^b.—Yeb. 9^a.—B. Mets. 96^b; a. e.

יטֹלָלָאָ v. אְרָלֶלְאָא.

עוברת, part. מרלים, ch. same, 1) to be weak, get sick. Targ. Is. II, 9. Targ. Lam. V, 17; a. e.—Pes. 50°; B. Bath. 10°, v, ינָר אויי.—R. Hash. 17°; a. ir.—Yoma 18° ווְלָּשָׁא דְּעַרְרָה he

might feel discouraged.—2) to pass away. R. Hash.l.c. איל דיה דחליש ליה עלמא (Yalk. Mic. 559 . . שליה דחליש ליה עלמא (Yalk. Mic. 559 . . שליה בחלים) he saw that his world (life) was passing away (he was sinking rapidly).—3) to be smooth and fine. Hull. 48a סכרנא a knife whose edge is very fine.—*4) to untie, undress. Gen. R. s. 22 דין אמר חלוש Ar. ed. Koh. (ed., a. Yalk.ib. 38 יחלוץ be one (Abel) said, Take thy clothes off. Ib. s. 75 שורפירא הוא לובירא (ed. חלש) he took off the purple cloak.

Af. אַחַלְּרְשׁ 1) to weaken, v. supra.—2) to cut with a sharp and smooth edge, opp. to בוד to tear with a notched knife. Hull. 17^b (Rashi quoting Ab. Zar. l. c. החשלר הודר 17^a (Rashi quoting Ab. Zar. l. c. אבר 17^a (בודער 17^a בודער).—*3) to strip. Targ. Y. II Lev. I, 6 (O. a. Y. I בידער). Targ. Y. II Num. XX, 26 בידער (some ed. החשלרה).

יורלש or דולש reed, v. הילש.

שרמת די וכ' ווי (b.h.; שבמת הי ווי (b.h.; weak. Sabb.77 weak. Sabb.77 the fear with which the weak inspires the strong person.—Ex. R. s. 24; Sifré Deut. 309; a. e.—Pl. דּיְלְשִׁירוּ (Ex. R. l. c.

עלטה, עלים, אולה ch. same, v. הולים. Targ. O. Deut. XXVIII, 44. Targ. I Sam. IX, 21.—Pl. הַלָּשִׁרן, הָדָלָּ, הָדָּלָּשִׁרן. Targ. Ex. XXXII, 18.

הלשות, הקלשות f. (preced.) weakness, laxity. Targ. I Kings XII, 10. Targ. Koh. X, 17; a. e.

תְּלֶּהְ, esp. the priest's portion. Targ. Num. XV, 20.—Erub. 83^a אירור דו שרי עלידו he brought the priest's portion in addition to it.

יייל, דולפיתא, דולפית, א. לייי.

ם, perf. of ממות.

בית (b.h.) pr.n.m. *Ham*, the son of Noah. Snh. 69^b יביל ובי H. was the elder of Japheth by one year &c. Ib. 108^b יבא הי לקה בעורו H. was punished on his skin (was made black); Gen. R. s. 36 במוהם Ḥ. came out (of the ark) blackened; a. e.

ביין m. (b. h.; יוֹמָין) warm, hot, boiling. Pes. 75^b, sq.; a. fr. — Nidd. 43° ישרו ושרו his membrum excited. — Pl. ישרותטו (sub. מים) hot water. Sabb. 134^b ידֹין וְשִׁים (sub. מים) hot water. Sabb. 134^b ידֹין הוביר יוֹם אוֹם הוא הוביר יוֹם לוֹם הוא הוביר שבריה the hot springs of Tiberias, in gen. natural hot water, opp. to יוֹם ישׁר שבריה water heated by fire. Hull. 8° (Neg. IX, 1 יבִּים); a. fr.—Fem. הבְּיַר. Makhsh. III, 3 יה הם hot bread.

בין III (b. h.; v. Ges. H. Dict. o s. v.) father-in-law, husband's father, wife's father. Yeb. XV, 7 ייָם my husband's father. Ib. I, ווְבָּיִר his (the yabam's) father-in-law. Pes. אין מברה וְבִיה ביי a bride in the house of her father in-law (after being conducted to the husband's home); a. v. fr.—Fem. בייבור קיינים ע.

Y. Nidd. III, 50° bot. R. H., father of R. Hoshaya.—Y. Peah VIII, 21° top; Y. Shek. V, 49° bot.; a. e. (v. Fr. M'io, p. 85°).—Ib. 49°; Y. Sabb. VI, 8°; B. Mets. 86°, a. fr. R. H. bar Ḥanina.—B. Kam. 99°; Y. Kidd. III, 64°, a. fr. R. H. bar Gurya.—Y. Erub. VII, 23°; Bab. ib. 65° bot. Ms. M. (ed. מולא), v. Rabb. D. S. a. l. note) R. H. bar Joseph.—Y. Kil. VIII, 31° top, a. fr. R. H. bar Ukba.

to see, v. דומר.

אֹבְּר, אֹבְּי, ch.=h. אַבְּיה, anger. Dan. III, 13; 19.

ותר. (b. h.; v. יחבר) [pressed, thick,] cream or butter. Ber. 63^b (ref. to Prov. XXX, 33) הול the cream of the Law (sound knowledge). B. Mets. 86^b בשכר יון און as a reward for the offer of cream and milk (Gen. XVIII, 8).

אריקי ch. same. Targ. Prov. XXX, 33, v. אייָהאריק.

לבן (b. h.; cmp. מובין (to be hot,] to desire, covet; to be carnally excited. Nidd. 20^b מובין (or יבון Pi) I had a desire for his embrace. Midr. Till. to Ps. XIX, 11 מיך, which (of the two) holds them desirable; Yalk.

Nif. אַרְבְּיֵדְ 1) to be desired, desirable. Tanh. Vayera 5 שאתה נַּוְבְיֵדְ לפני וּכִי that thou art held desirable before the Lord; a.e.—[2) to be shrivelled. Hull. III, 3 Ar., Var. אנחבר, v. supra.]

שופשו . . . מהאוה להן to covet. Macc. III, 15 שיפשו יקה להן which man longs for and covets.

Hithpa. הְחְחַמֵּר (with ל) to be anxious for; to be pleased with. Tanh. Mishp. ארץ שנְּתִדְּמָדוֹ בֹּ land which all the great men were anxious to possess (Yalk. Jer. 271 בוראך). Koh. R. to IX, 7 בוראך לה מתוחמים thy Creator is pleased with thee; תורתו מְתִוּמֶבֶּיר לְּרָ His law is &c.

ל אָרָר, אָרָר, ch. same. Targ. Is. I, 29; a. fr.—Part. f. קרוא (הבירה). Targ. Y. Gen. IV, 1.

Pa. אַבְּרֹד, אַבְּרַד same, to long. Targ. O. Gen. XXXI, 30 (צ. אַבְּרָב, אַבְּרָבָּי, Nidd. 66° bot. אַרְאָרָבָּ, v. אַרְבָּרָבָּ,

Ithpe. אַרְּוֹלְבֵּיר, Ithpe. אַרְּוֹלְבֵּיר אַ same.—Targ Y. Gen. l. c.—

Ib. XXVIII, 10.—Y. Taan. III, 66^d top לידור לוביר וכי being desirous to hear her talk. Y. Sabb. VI, 8° bot. רוו מִיתוֹלְבִיר וּכִי were anxious to see &c. Koh. R. to IX, 10; a. e.

אַקְבְּיה m. (preced.) (sexual) appetite. Sabb. 152ª

יַהַבְּרָּר, v. בַּבְּרָרָר.

אָרְקְּדְּתְ, 'קְּבְּרְ, ch.=h. מְּבְיִּהָ, Targ Zech. VII, 14; Targ. Jer. III, 19. V. מָבִּירְהָא.

חמר .to see, v. חמר.

. e., 60

אַרְדְאַ ch = h. הְמְיָהָ. Targ. Jud. V, 30 (ed. Lag. הְמִבְּהַה).

אַרְוֹעְרָא, m. (חמר) covetous.—Pl. חֲמּוֹרֶילָ, Targ. Y. Ex. XX, 14; Deut. V, 18 (ed. Amst. מוֹרָי).

תַמוּרָא a. הַמְּהָה, קמֵר, סְמֵר, a. הַמְמוּרָא.

הַמוּהַ, חַמְוּהַ, במוּהַ, במוּהַ, &c., v. אַסָּהָ I.

הַמְשַׁלְנָא. ע. הַמְשׁלָנָא.

חמולות, ע. השָּיהָה.

ם מבים a. סמרם, v. חמרם a. סמרם

המות m., המות f. (ממם) heated, rash.—Pl. אות Y. Snh. VI, 23^b bot. היו היו היו היו היו his hands were heated, i. e. he was very severe in executing judgment.

ייים, אברע, דומרע, v. ייים,

קרבות m. (b. h.; המר, cmp. הבר) rundle.—Pl. המרקים.
Yalk. Ex. מיני ידות הידות two handles (pins) of the shape of two rundles, v. דְרַיִּדְ.

ת בול (load-carrier, בוֹלְבְּלָרוֹ c. (b. h.; v. הְמֵר II a. חֲמָרֶר I) ווי [load-carrier, cmp. בְּבֶל מוֹ מֹבֶּל ass. Nidd. 31a, v. בָּרָם. Sabb. 152a רעל דו׳ וכ׳ he who rides an ass is a freeman. B. Bath. 143a את והו thou and the ass (shall own my property, a form of donation implying a rational and an irrational being).—Bekh. I, 2 שילדה וכ' if an ass gave birth to &c. Snh. 33a וכי חלכה המורף וכי thy ass is gone, Tarfon! (I shall have to make compensation for erroneous judgment); a. fr. -2) (cmp. various uses of horse) a contrivance for workingmen, rest, jack, stocks &c. Kel. XIV, 3 של נפחרן the smiths' ass ('on which the smith sits while using its head as an anvil', Maim.; 'the rest of the bellows', R. S.). Ib. XVIII, 3 7771 a stand on which the bedstead is placed. Gen. R. s. 65, end של חרשים carpenters' sawing-jack (an instrument for torture); Ib. s. 70 (alluding to Prov. אפר׳ (בת' של חרשים וכ׳ (even if you put the wicked man on a carpenter's jack, you cannot make anything useful out of him (sufferings will have no effect on him); Yalk. Kings 201; Yalk. Prov. 961; (Pesik. Shek., p. 15^a במכחש).—Pl. המוררם. Sabb. 112^b. Gen. R. s. 75; a. fr.—Denom. קמר, הומר, Fem. הומרה. Tosef. Kil. V, 5.

תמור, ע. חמורה.

476

אַרְרְיִוֹרְ f. (חָמָרוֹ) a drove of asses. Gen. R. s. 75, v. אַנְּמָלְתָּא.

קבורות f. (b. h.; v. מון III) mother-in-law. Yeb. I, 1 מירות להיו the yabam's wife's mother. Ib. XVI, 1 הירות להיו fi the childless widow had a mother-in-law abroad (who may have given birth to a son), she need not take it into consideration (and may marry again); a. fr.

ארות ch. same. Targ. Deut. XXVII, 23; a. e.; v. ארות ה.

בריים I (cmp. אָבוּרְים) ווי to be dark.—Denom. אַבְּיְאָה.—2) to be bitter, salty, v. יוֹנְיבוּוּה.

Ithpe. בּחַמְמַא to be inflamed, become pestered. Sabb. 54^b Ar., v. next w.

בים II (cmp. בים) to knock down.—Part. pass. בים prostrated, kneeling, (as verb) to kneel. Targ. Is. XLVI, 1. Targ. Ps. XCV, 6 בְּחַבְּים (some ed. בַּחְבָּים (some ed. בַּחְבִּים (some ed. בַּחְבִּים ווֹתְבִּים (some ed. בַּחְבִּים ווֹתְבִּים ווֹתְבִּים ווֹתְבִּים (some ed. בַּחְבִּים ווֹתְבִּים ווֹתְבִּים (Koh. R. to IV, 9, end המטת some ed., read: בּחַבְּיַם [Koh. R. to IV, 9, end בּחַבָּים, some ed., read: בּחַבְּיַם [Koh. R. to IV, 9, end בּחַבְּים ווֹתְבִּים וּתִּבְּים וּתִּבְּים וּתִּבְּים וּתִבְּים וּתִבְּים וּתְבִּים וּתְבִּים וּתְבַּים וּתִבְּים וּתְבִּים וּתְבִּים וּתְבִּים וּתְבִּים וּתְבִּים וּתְבִּים וּתְבִּים וּתְבָּים וּתְבִּים וּתְבְּים וּתְבִּים וּתְבִים וּתְבִּים וּתְבְּים וּתְבְּים וּתְבְּים וּתְבְּים וּתְבְּים וּתְבְּים וּתְבְּים וּתְבִּים וּתְבְּים וּתְבְּים וּתְבִּים וּתְבִּים וּתְבִּים וּתְבְּים וּתְבְּיִים וּתְּבְּים וּתְּיִים וּתְּיִים וּתְּיִים וּתְבְּים וּתְבְּים וּתְבִּים וּתְּתְּים וּתְּיִים וּתְּתְּתְּתְּים וּתְבְּים וּתְּיִים וּתְּבְּים וּתְבְּים וּתְּבְּתְּתְּים וּתְבְּים וּתְבְּים וּתְבְּיִבְּים וּתְבְּים וּתְבְּיִּבְּים וּתְבְּיִים וּתְבְּיִים וּתְבְּיִים וּתְבְּיִים בּיתְבְּיִים וּתְבְּיִים ב

Pa. ביים to prostrate, subdue. Targ. Ps. XVII, 13. Ib. XVIII, 40 Reg. (ed. אברתא.).

Af. אַקְמָרִט same. Ib. LXXVIII, 31.

Ithpe. אַרְּחַמֵּטְ to knock against, be battered. Sabb. 54^b Ms. M. (ed. incorr.) that their tails may not knock against (the rocks &c., Rashi; Ar.: 'may not ulcerate'; v. Syr. אַבּאַר pustula, ulcus, P. Sm. 1303; v. preced.).

חמרטה, ע. חמטה.

לבירות, אביר ליביר (Arab. hama tueri) [to surround, guard, v. ובייר, to observe, see (in Y. dialect). Targ. Y. Gen. I,4 (O. אווו); a.v. fr.—Targ. Prov. XXIII, 33 Ms. (ed. יוווין בייר).—Y. Peah III, 17d bot. אווא (בייר לאפויר (בא וואל לאפויר לאפויר לאפויר (בא וואל לאפויר לאפויר (בא וואל לאפויר לאפויר לאפויר (בא וואל לאפויר לאפויר

Af. מרה (followed by ב, cmp. סור) to turn (the

eye) from. Targ. Prov. XXVIII, 27 (Ar. מעלרם, h. text מעלרם, v. Syr. ממא P. Sm. 1017).—2) to cause to see, to show. Targ. Y. Gen. XLI, 28; a. e.—Lam. R. to I, ז אַחְמִדן בּוֹל and showed him a measure full of denars. Ib. דברי מוא בוויל בוויל בוויל מוא בוויל מוא בוויל מוא בוויל מוא בוויל מוא בוויל בוויל מוא בוויל מוא בוויל ב

Pa. דובר same. Y. Kil. IX, 32b bot.; Y. Keth. XII, 35a bot. לתו לכו לכד let me see it (the tooth).

Ithpa. אַרְּדְּמֵּר, Ithpe. אַרְּדְמֵּר, to be seen, to appear. Targ. Y. Gen. VIII, 5; a. fr.—[Targ. Ps. XLII, 3 אַרְבָּיר, Ws. (Ittaf.) I shall appear before (h. text אָרְבָּיר, Var. a. ed. אַרְאָרָה)—M. Kat. 25¹¹ אַרְדְּמָר אָר וֹכּי stars were seen in day time. Y. Peah VIII, end, 21¹¹ שׁרָבָּיר וֹלא מָרְדְרַבֶּר וֹלא פּרָבְּיר וֹלא מִרְּבְּיר וֹלא בּרְבָּיר (R. Joh. 1) בְּשִׁרְבָּיר (R. Joh. 1) בְּשִׁרְבָּיר, ע. בְּתְּדְרַבְּיר, a. e.

יתיבר, ע. דימרד.

אַרְּדְּלְּאָ f. ch.=h. הְּמְבֶּה. Targ. Am. V, 11 (ed. Wil. אַקְּבְּאָה, ed. Lag. הְמְבָּאָה). Targ. Is. XXXII, 12.—Ib. XXVI, 8 בְּמִרְנָה constr.

אַמִּירָהָא, v. אַמִּירָהָא.

לתביקו, f. (שמר II, cmp. אוֹבְשָא , חוֹבְשָא a batter of which flat cakes are made, batter-cake. T'bul Yom I, 1. Ib. II, 4; Tosef. ib. II, 2 (ed. Zuck. המרחה, corr. acc.). Maasr. I, 7 יחול לחמר ed. Y. a. Ms. M. (Bab. ed. a. Mish. המימוח) he may put (the oil) on the cake (Maim.: into the pan); Tosef.ib.I, 7; 9 מומן לחם מימות ed. Zuck. (Var. המימות (read: במימות). Y. Ter. X, 47ª bot.

אָם מַלְנָא, v. הַמְּטַלְנָא.

אר בערק" f. (ממל, cmp. Syr. ממל, P. Sm. 1303, sq.) a blanket of thick, coarse stuff. Ned. VII, 3. Ib. 55^b; Tosef. Sabb. V (VI), 14 מכלא מול, מולא בעלא עוברלות Tosef. Kel. B. Bath. V, 11. Tosef. Neg. V, 14 המללות (corr. acc.).

ארובית ה' f. (preced.) heat, heated state. Pes. 76^a through the heat of the earthen vessel.

**Parall f. pl. (cmp. Arab. hamâm) [dark-colored] a species of doves, ring-doves(?). Gitt. 69^b (oth. opin. hens).

אַרִים m. אַרִּבְִּּים. Y. Ber. IV, 7^b top יו שמשא it is warm in the sun, יו בילא דו in the shade. [Midr. Till. to Ps. XXIV יום, v. ייםא רוד, pl. of רוד, pl. of יום, וו.]

*קריסין m. pl. those using such words as hamis (קונסט, cmp. סוד), a mockery on Talmudic scholars

using foreign words. Snh. 14° כל מן דרן ... לא מסרמיסין מול מל Ms. F. a. Ag. Hatt. (v. Rabb. D. S. a. l. note 7; ed. אמרי לה לא מה׳ such men (as R. Ammi &c.) appoint for us, but do not appoint for us any of those using such words like sermis (semis, אוניסט sermit (prob. distortion of tremis), hemis or tremis (cmp. Y. Gitt. IV, 47° quot. s. v. מוֹרְהַרְירָל.). [Oth. opin. v. Rashi, a. Ar. s. v.]

חַמַל

רסים עסר (המיש עסר) fifteen; the fifteenth. Targ. Y. Lev. XXIII, 6. Ib. XII, 4; a. e.—Meg. 5^b סובר חי one observing Purim on the fifteenth of Ådar; a. e.

TNIO MINING I M. (preced.) the fifteenth. Targ. I Chr. XXIV, 14.

יַבְּמֵּץ, v. דְבַמֵּרץ.

קמץ. v. קמרצד.

קריר), אריין m. (דְּמָרוֹן) strong leaven (h. אָשֶׁין); leavened bread. Targ. Ex. XII, 15; a. fr.—Pes. 5^b, v. בָּעֵר.—Ab. Zar. 66^a ווי רשערי leaven of barley flour. Men. 43^a, v. אַרְבָּטָא

קמיש, ע. דומיש.

חַמִישַׁאָר, ע חַמִישָׁאָר, ע. חַמִישָׁאָר, ע. חַמִישָׁאָר

ערטרן, אוני ..., אוני ... ch. same. Targ. Gen. I, 23 (ed. Amst. ישירא ...); a. fr. — Fem. אַיְהָישִׁיהָא, הַּיִּשְׁיִר, Iarg. Lev. XIX, 25. — Pesik. R. s. 23 (ed. Fr. p. 115^b) אַהְשִּׁיאָן; ib. (p. 120^a) אַרְשִׁירָא (corr. acc.) the fifth day of the week.—V. אַהְשִּׁירָא

אַמִּיתָא..., ע. הַתֹּיתָא...

חמיתה, v. חמיתה.

(b.h.) [to be warm,] to have compassion. Men. 53^b (play on המולה , Jer. XI, 16) קמַלְהִּר עליהם I had mercy on them.

הימלמא v. הימלמא. הימלמא papp., v. הימלמא.

בור (ביורם) m. (v. next w.; cmp. ἄμωμον, v. Sm. Ant. s. v.) amomum, an Indian (also Syriac) spice. Ukts. III, 5 (some ed. incorr. סמה); Nidd. 51^b רומרו (corr. acc.); Sifré Deut. 107 הדמום; Y. Erub. IX, end, 25^d מור (corr. acc.); Y. Hag. III, 79° וומר (corr. acc.).—Gen. R. s. 45, beg. הימוס) ה' היא צריכה, corr. acc.) she needs amomum (as medicine for sterility). Cmp. אַמְּרָהָא, הִרְּבֶּלְהָאָא

red; (of taste) to be pungent, sour, bitter]. Part. Dr., q. v.

Nif. אַנְחַם to be warmed. Sabb. III, 5 (41²) בשביל שרחושה that they become warm; ib. 41° שרחושה; Tosef. ib. III (IV), 5 שרחושה; a. e.

Hof. בווין same. Sabb. 134^b שורוים, v. בוין II. Y. Bets. II, 61^c; a.fr.—B. Mets. VI, 3 הויים the animal was overtaken by the heat.

Hithpa. הְּהְרְּהַבֶּּל Nithpa. לְּתְּחְבָּּלֵם to warm one's self; to become heated. Bets. II, 5; Tosef. Sabb. l. c. Tam. I, 1. Ab. II, 10 הוד מידון מוד warm thyself by the fire of the scholars (try to associate with them); a. fr.—Y. Sot. I, 16° bot. היידון was heated (had pollution). Gen. R. s. 24 ביוון ביוו

בות ch. same. Targ. O. Gen. XVIII, 1; a. e.; v. פות אות ביים ch. same. Targ. O. Gen. XVIII, 1; a. e.; v. פות אות ביים to warm, heat.—Part. pass. ביים ביים Targ. Hos. VII, 7.

Af. 1) אַוְּיִם to heat, excite, v. אווּם. —2) אַ to become hot; to have pollution. Nidd. 43a כל אווער היודר אי וכי getting heated once and again immediately after.

Ithpa. בְּחֲלֵהְתָּ, Ithpe. בְּרֵהְלָהְ זוֹ to warm one'sself. Targ. Y. II Gen. XVIII, 1.—Sabb. 110^b בל ארדי ed. (Ms.M. אָרִי, v. supra) when he had warmed himself.—*2) to restrain one's anger. Targ. II Esth. V, 10 [prob. to be read: בְּחַלֵּהָת, v. בּיִּבֶּה, cmp. בְּיַבְּיַן.

קבר m., pl. מולים (b. h.; v. יויים) solar columns, [prob. a phallus, cmp. יוייסוס"]. Sifra B'har ch. IX, end (ref. to אלו הוד' וכ' (Lev. XXVI, 1) אלו הוד' that means the hammanim on roof-tops. Mekh. Bo, s. 11 (ref. to Ex. XII, 21) מון הוד' withdraw from your h. Ib. Yithro, s. 5, end יול. Ib. s. 6 מון הוד' (ed. Weiss a. Fr. everywhere "ש).

סמח, Ukts. III, 5, v. סמָת.

478

Nif. נְּוֹכֵל to be ruined (cmp. נְּוֹכֵל). Lam. R. to II, 6 (נְּוֹבֵל Dike a garden the spring of which has been ruined, so that its vegetables fade.

Ch. same.—Denom. הוֹנְמָסָא.

*Ithpa. בּמְחַתְּאָ to do violence to one's self, to restrain one's self. Targ. II Esth. V, 10, v. בְּחַרָּה. [Targ. Y. Gen. VII, 21 אַרְּחָבְּטָר (אָרָהָרָהָה), v. בְּחָבָּר, v. בְּחַבָּר, v. בּחַבָּר, v. בּחַבָּר, v. בּחַבָּר, v. בּחַבָּר, v. בְּחַבָּר, v. בְּחַבָּר, v. בּחַבָּר, v. בְּחַבָּר, v. בּחַבָּר, v. בְּחַבָּר, v. בּחָבָר, v. בּחָבָר, v. בּחַבָּר, ע. בּחַבָּר, ע. בּחַבָּר, ע. בּחַבָּר, ע. בְּבָּר, ע. בְּבָּר, ע. בְּבָּר, ע. בְּבָּר, ע. בּחַבָּר, ע. בּרָר, בּבּר, ע. בּבְּר, ע. בּבְּר, ע. בּבְּרָר, ע. בּבְרָר, ע. בּבְּרָר, ע. בּבְרָר, בּבְּרָר, ע. בּבְּרָר, בּבְּרָר, בַבְּרָר, בּבְרָר, בּבְּרָר, בּבּרָר, בּבְרָר, בּבְרָר, בּבְּרָר, בּבְּרָר, בּב

שלא היה שניסן (b. h.; preced.) violence, extortion. Y. B. Mets. IV, 9° bot. (ref. to Gen. VI, 13) שמה היה ממסן what was the nature of their violence? Gen. R. s. 31 (distinction between ה מולא); a. e.—Pl. המסח. Ib. s. 65 . . . שלא לורות היה that thou wilt not give me to eat what has been obtained by robbery or extortion. Lev. R. s. 2. Koh. R. to III, 9; a. e.

קֹרְיִלְיִין, כְּיִבְיוֹת (preced.) violent man, extortioner. B. Kam. 62ª (defining the difference between the הוא משמה 62ª (defining the difference between the הוא משמה 62ª (defining the hamsan takes by force and pays.—Pl. הוסיפו עליהן, הואסיור, Shh. 25b (ההוי) they added to them (the class of persons disqualified for judges or witnesses) the robbers and those taking forcibly (and paying); Y. Shebu. VII, 37d bot.; Y. R. Hash. I, 57° top.

"בְּעַבֶּי, Pi. שְמֵּהָ, Ab. Zar. 68° הַמֵּתָל, Ms. M. ץמָחָל.

דְּבְרֵעְ T ch.=h. דְבֵיץ to be sour; to be leavened. Targ. O. Ex. XII, 34; a. e.; v. אַבְּרִי -Y. Pes. II, end, 29° בגרן that it might turn sour (vinegar).

Pa. פֿמִלְע to leaven. Pes. $41^{\rm a}$ אַרְעָרָע (not מַחָרָע בּאָר מּאָר מַזּאָר (the flour) causes leavening.— $Part.\ pass$. דּמָרָע, v. infra.

Af. אַרְּמֵע 1) to turn sour, leaven, ferment. Targ. Y. Ex. l. c.—2) to cause leavening. Targ. Y. II Lev. II, 11 במֵּיוֹמֵע (Var. בְּמִיוֹמֵע , v. supra.

ערבין (b. h.; cmp. נומס [to be hot,] to do violence, to wrong. Snh. 35° (ref. to Is. I, 17) אשרו וואר וואר אומין ולא דומין

right the oppressed, but not the oppressor (listen to the complainant first); Yoma 39^b.

ערבו (b. h.; v. preced.) [to be hot,] to ferment, be sour. Ab. Zar. 68b בי גרם לה שקובץ וכי what was the cause that it (the dough) became leavened (rose) in

Pi. אמרה לוממץ וכל (כל מנות לוממץ ובא לוממץ ולא לוממץ ולא לוממץ ולא לוממץ ולא לוממץ ולא לוממץ (א. (ed. לוממץ) fit to leaven with it many other doughs. Ib. לוממי (Y. ed. לוממי) (Y. ed. לוממי) and the two combined produced the required leavening. Ib. 9 אומי (Y. ed. ווידמי אום אומי) and it made the dough rise. Orl. II (בי המיומץ אום של whatever is used for producing fermentation; a. fr.—Trnsf. to mature, to continue a case over night, to reserve judgment. Snh. 35a (ref. to Is I, 17, v. preced.) אשרו דירן שמיומץ אוו וכ' (Rabb. D. S. a. l. note 20) praise the judge (in capital cases) who reserves his judgment (over night); Yalk. Is. 257.

Nithpa. נְחִבִּיבִי to become sour (צְיבִידָּן). Pes. 28^b; 43^a באלרו בי באלרו became sour of itself (not through a leavening means).

רבויב ch. (preced. wds.) 1) to be hot, (of color) red, v. הישוצה. —2) to be sour, salty &c.

Af. אַקְמָרִץ 1) same. Ib. XXV, 8; XXVIII, 7 (Ms. Pa.; h. text מללך רא'). — 2) to degenerate. R. Hash. 4^a (אינלך דא') what evidence have we that he became wicked?, v. preced.

γρη pr. n. pl. (Gr. Έμεσα, Έμισσα) Hămâts, Emesa (mod. Hums) a city of Syria on the Eastern bank of the

דומר

אַצְאַר, v. יחיקי, Y. Ab. Zar. V, $44^{
m d}$ bot., v. יחיקי [
m H.]

אָרָ הוֹ m. (מְשִׁמְיִ), יה בוֹ מ grasping person. Yoma 39³, sq. (Ms. O. omits בוֹ ; Kidd. 53²; v. אָרָבּרָּב.

Hif. קוֹתְבֵּיר [to put a load on,] to pass a restrictive law, to incline to the stricter opinion, opp. דּיִקְלָּה to make easy. Yeb. 88° עלרה וכ' on account of the restrictions under which the law puts her in the end (if she marries again and her first husband appears), it is made easy for her in the beginning (by allowing her to marry again), i.e. her heavy responsibility will make her cautious; Y. Gitt. I, beg. 43° (add: תֹבְּיִרְ עֹל עַצֵּבְיןְ. Nidd. 66°, a. fr. מֹבְּיִרְ עֵל עַצֵּבִין they placed themselves under greater restrictions (than the law requires). Ned. I, 1 אָלְהַיִּרְרָּ עַל עַצֵּבִין L. Eduy. III, 10, a. e. ברבר וב' בו ער ברבר וב' he adopts the stricter opinion of &c.; a. v. fr.

[Pi. חַמֵּר, v. חַמֵּר II.]

The ch. same.

Pa. אַרְּמֵּרֵר, Af. אַרְּמֵּרֵר אַרָּ בּרֹרְ לֹּרְן רְּתַּר רִּבְּרֹר לֹרְן רְתַּר רִבְּר רִבְּר לֹרְן רֹתְי רֹבְי לֹרְן רִתְי רֹבְי לֹרְן רִתְי רֹבְי לֹרְן רִתְי רֹבְי הוּ he saw them to be lax in their practices, and he enjoined strictness on them. Yeb. 88° לַּרְחַמֵּרֵר רֹבְי בֹּלְּרְםְּתֵּר רֹבְי בֹּי וֹנְי רַבְּי רִבְּי רְבְּי רְבְּי רְבְּי רְבְּי רְבְּי רְבְּי רְבְּיִי רְבְּי רְבְּי רְבְּיִי רְבְּיִי רְבְּיִי רְבְּיִי רְבִּי רְבְּיִי רְבִּי רְבִּי רְבִּי רְבְּיִי רְבְּיִי רְבְּיִי רְבִּי רְבְּיִי רְבְּיִי רְבְּיִי רְבְּיִי רְבְּיִי רְבְּיִי רְבְּיִי רְבְּיִי רְבְּיִי רְבִּי רְבִּי רְבְּיִי רְבְּיִי רְבִּיי רְבִּי רְבְּיִי רְבִּיי רְבִּי רְבִּי רְבִּי רְבִּי רְבִּיי רְבִּי רְבִּי רְבִּי רְבִּיי רְבִּיי רְבִּיי רְבִּי רְבִּיי רְבִּי רְבִּיי רְבְּיִי רְבִּיי רְבִּיי רְבִּיי רְבִּיי רְבִּי רְבִּיי רְבִּיי רְבְּיִי רְבְּיִי רְבְּיִי רְבִּיי רְבִיי רְבִּיי רְבִּיי רְבִּיי רְבִּיי רְבִּיי רְבִּיי רְבִּיי רְבִיי רְבִּיי רְבִיי רְבִּיי רְבִּיי רְבִּיי רְבִּיי רְבִיי רְבִיי רְבִיי רְבִּיי רְבִיי רְבִּיי רְבִּיי רְבִיי רְבִּיי רְבִיי רְבִיי רְבִיי רְבִיי רְבְּבְיי רְבְּבְיי רְבְּיי רְבִּיי רְבִּיי רְבְּיי רְבְּבְיי רְבְּבְיי רְבְּבְיי רְבְּבְיי רְבְּבְיי רְבְּבְיי רְבְּבְיי רְבְּבִיי רְי רְבְּבְיי רְבְּבְייִי רְבְּבְיי רְבְּבְיי רְבְּבְיי רְבְּבְייִי רְבְּבְּיי רְבְּבְיי רְבְּבְייִי רְבְּבְיי רְבְּבְּבְיי רְבְּבְּבְיי רְבְּבְייי רְבְּבְיי רְבְבְּבְיי רְבְּבְיי רְבְבְּיי רְבְבְייי רְבְּבְיי רְבְבְייי רְבְּבְיי רְבְּבְיי רְבְּבְיי רְבְּבְיי רְבְּבְייי רְבְּבְיי רְבְּבְיי רְבְּבְיי רְבְייי רְבְּבְיי רְבְּבְייי רְבְּבְיי רְבְּבְיי רְבְּבְייי רְבְּבְיי רְבְּבְייי רְבְבְּייי רְבְּבְייי רְבְבְייִייייי רְבְּבְיייי רְבְּבְייייי רְבְבְייי רְבְּבְייייי רְבְּבְיייי רְבְּבְיייייי בְּבְ

Ithpa. אַרְחָבְּּר to be piled up, to form a pile of ruins (cmp. בְּׁבְּׁיִם, Is. XVII, 9; XXX, 13.

רוֹבְוֹבוֹ (b. h.) [to be hot,] 1) to glow, to parch (cmp. יביר). Snh. VII, 2 את וכ' 2). and parches his entrails (Ar., v. הכר).

Nif. מפלה לאור ונְּחָמֵר to be parched. Hull. III, 3 כפלה לאור ונְחָמֵר if the bird fell into fire, and (on examination after slaughtering it was found that) its bowels were affected by inhaling heat (Ar., v. קמַר). Gen. R. s. 38, end.

רבות ch. same, 1) to be hot, parched. Targ. Job XXX, 27 הַמְּרוֹּ (Var. הַמְּרוֹּ, Ms. תַּמְרוֹּ, h. text רַהוֹדי).—2) to ferment, v. next w., a. הַמְרוֹאָ

הַמָּר

תְּבֶּיך וֹ, אֹרְעָהְ בּוֹ (preced.) wine (b. h. תְּבֶּין). Targ. Num. VI, 3; a. fr.—Targ. Hos. III, 1 בּוֹבְּיִרִים ed. Lag. (ed. בּוֹבְירִים, corr. acc.) in his wine (intoxication).—Sabb. 77ª, a. e., v. תְּבִּירִ וּוֹם וּוֹבִי וּיִבְּיר תְּבֵּר בִּשׁר בִּשׁר בִּשׁר בִּעוֹ וּ Hull. 112ª קרר לֵּיה תְּבֶּר בִשׁר בִּעוֹ (Ar. מוֹבְּר בַּעוֹ called it (that juice) meat-wine.—Gen. R. s. 91 end בְּבִירְ wine mixed with resin.—Erub. 53b, v. מִבְּירִר, a. fr.—Pl. בְּבִירִר, Targ. Y. Gen. L, 1.

 $72\square I$ m. ch. (v. תְּמֵם II; cmp. תְּמֵם dark; trnsf. mourning. Targ. Ps. XXXV, 14; XXXVIII, 7 Ms. (ed. תַּבִּיר, Lev. הברר, h. text תַּבְּיר,

אבן, און האנא ch. same. Y. Taan. I, 64^b bot. אנא העד הוא באלוד. I am an ass-driver. Ib. אנל הוא ביל בל בל בל בל הוא ביל בל הוא המר עבון ההוא גוברא וכ', read: שמר היל עבון וכ', v. margin ed. Krot.]—Y. Snh. VI, beg. 23^b הוא דוד in that form it would be an ass-driver's question.—Pl. און ער היא דוד. Y. Taan. IV, 67^c bot.

ווו מבר vine, v. אבר ווו.

מַבְרָא , חֲבְרָא ass, v. הַבְּרָא ass, v. הַבְּרָא

אַבְּמֶרָא, ע. אַבְּמֶרָא.

קרות f. (מברי) a company of ass-drivers, caravan. Snh. X, 5 (111^b); B. Bath. 8^a. Tosef. Dem. I, 10 (contrad. to לובן און); Y. ib. I, 22^a bot. (incorr. version).

אָרְתְּיִלְּיִה ch.=h. הְמִיּרְה. Y. Dem. I, 21^d bot.; Y. Shek.V, 48^d top; Gen. B. s. 60 בר' רב' the she-

ass of R. &c. Y. Yeb. IV, 6^a bot. הַמְרָהָּה my ass. Ib. הַמְרָהָה, v. הַחָפָּ,

型泊口 f., コピコロ m. (b. h.) five (numeral letter つ). Snh. V, 3 שעות (sub. שעות) during the fifth hour of the day. Ib. רמים (sub. ימים) on the fifth of the month.-Sabb. 77^b מִינֶר (sub. מִרנֵר, v. מִרנֶר), v. אֵיכָּה. B. Mets. TV, 9 חשלומי ארבעה וחי fines of the fourfold or fivefold value (Ex. XXI, 37); a. v. fr.—Pl. רכשים (כ׳) fifty. B. Hash. 21^b. Ab. V, 21 '□ □ at the age of fifty years; a. v. fr.—Denom. שמד to divide into five.—Part. pass. מדורמש ; ובלבד שירו מת' B. Bath. 150° בחופושות, pl. היחופושות provided the minimum of wool required is equally divided between the five lambs. בשור לשור f.; חמשה עשור m. (ש"ר) fifteen. Y. Sabb. VI, 8b (ref. to החמשים, Ex. XIII, 18) with fifteen kinds of arms. Taan, IV. 8 בדו ע' מרנד וכ' באב like the celebration of the fifteenth of Ab; a. fr.—Constr. of המשה ; המשה. Kidd. 30° אלפרם 'ה five thousand; a. fr.

עמבלר ול. אַעמר, אוֹמים, אוֹמים m. ch. same. Targ. Gen. XLV, 11. Ib. XLVII, 2; a. fr.—Yoma 84° יח׳ ומעלר וכי מעלר ורי מעלר ורי זיין ffty. Targ. Num. XXXI, 47; a. fr.—B. Mets. 51°; a. fr.—עימות מעורת המינים ffteen. Targ. O. Lev. XXIII, 6; a. fr.; v. מַבְּרִים מּרָּבִיים וּשִּׁרָּבִיים וּשִּׁרָבּיים וּשִּׁרִים וּשִּׁרִים וּשִּׁרִים וּשִּׁרִים וּשִּׁרִים וּשִּׁרִים וּשִּׁרִים וּשִּרִים וּשִּׁרִים וּשִּׁרְים וּשִּים וּשִּׁרְים וּשִּׁרְים וּשִּׁרְים וּשִּׁרְים וּשִּׁרְים וּשִּרְים וּשִּׁרְים וּשְׁרְים וּשְׁרִים וּשְׁרִים וּשְׁרְים וּשְּבְּישְׁרְים וּשְׁרְים וּשְׁרְּים וּשְּים וּשְׁרְים וּשְׁרְּים וּשְׁרְּים וּשְׁרְּים וּשְׁרִים וּשְׁרְים וּשְׁרְּים וּשְׁרְים וּשְּׁים וּשְׁרְּים וּשְׁרִּים וּשְׁרִים וּשְׁרְּים וּשְׁרִים וּשְׁרִּישׁׁים וּשְׁרִים וּשְׁרְים וּשְׁרִים וּשְׁרְים וּשְׁרִים וּשְׁרְים וּשְׁיִים וּשְׁרְים וּשְׁרִים וּשִּיִים וּשְׁיִים וּשְׁרִים וּשְׁרִים וּשְׁרְיִים וּשְׁיִים וּשְׁיִים וּיִּים וּשְׁרִים וּשְׁיִים וּשְׁרִים וּשְׁיִים וּשְׁיִים וּשְׁיִּיִים וּשְׁיִים וּשְּיִים וּשְּיִים וּשְׁיִים וּשְׁיִים וּשְׁיִים וּשְּיִים וּשְּיִים וּשְּיִים וּשְּיִים וּשְּיִים וּשְּיִים וּשְּיִים וּשְּיִים וּשְּיִים וּישְּיִים וּשְּיִים וּשְּיִים וּשְּיִּים וּישְּיִים וּשְּיִים וּישְּיִּים וּשְּיִים וּשְּיִים וּשְּיִים וּישְּיִים וּישְּיִים וּשְ

קמשר, דומשר, ע. משר, דומשר

ארתישרת, ארניים f. (preced. wds.) a collection of five. Y. Meg. II, 735 bot.; Y. Ber. II, 4d יה לרמירוא the first five (mentioned Ter. I, 1); ארניים המשחרה the second five (mentioned ib. 6); (Readings vary המשחרה).

f. (b. h.) the skin of a goat drawn off the body without opening the belly and sewed up and pitched at the ends where the legs and the tail were cut off (v. Sm. Bible Dict. s. v. Bottle); bottle, bag. Kel.XIX,8 יהה שבצים וכ' a bottle (of a skin of a he goat) whose scrotum (originally made to receive liquids in connection with the bottle) became defective. Ib. XX, 2 הַמָּת חלרלרן bag of the bagpipe (ascaula). Ib. XXVIII, 5 שעשאה שמיה 'ה a closed up pouched skin which (by cutting open) was made a spread skin. Sabb. 152a a woman is מלא דם (!) a bag full of blood (v. vers. Ms. O. in Rabb. D. S. a. l. note 7). Tosef. Kel. B. Kam. VI, 13. Ib. VII, 11 / הה a bag made of the skin of a fish. Y. Ab. Zar. IV. end. 44b bot. בחמתו (not מות) in his wine bottle; a. fr.—Pl. המתוח . Kel. XXVI, 4 (5) מל הי Mish. ed. (Talm. ed. כלד, corr. acc.); Men. 37b. Hull. 107b בבלאר הי with pieces of goat skins wrapt around their hands (like gloves). -Midr. Till. to Ps. CXXXVII קמות.

קריית pr. n. Hammath, name of a demon (fever, cmp. הריבית). Snh. 101° בין דרי ובי the blast (breath; Ms. M. דריקא the spittle) of H. do I see in thy face (an eruption).